

| RDA |

Recursos, descripció i accés

Aquest curs es basa en en la formació i els materials de capacitació preparats per la Library of Congress per a l'aplicació d'RDA, disponible a:
<http://www.loc.gov/catworkshop/RDA%20training%20materials/LC%20RDA%20Training/LC%20RDA%20course%20table.html>

Biblioteca de Catalunya
2016

1

Aquest curs es basa en la formació i els materials de capacitació preparats per la Library of Congress per a l'aplicació d'RDA: *Recursos, descripció i d'accés*, disponible a:
<http://www.loc.gov/catworkshop/RDA%20training%20materials/LC%20RDA%20Training/LC%20RDA%20course%20table.html>

El curs està dirigit a catalogadors que han d'aplicar les noves instruccions en el processament dels materials de la biblioteca. Té un enfocament genèric sense entrar en detall en cap tipus de material. L'objectiu principal és ser una eina secundària per a orientar el catalogador a trobar les instruccions específiques i evidenciar els principals canvis que suposa la seva aplicació en relació amb la pràctica fins ara emprada. Cal tenir en compte que hi ha molts exemples disponibles a la traducció catalana d'RDA, en la documentació MARC i en les pautes de catalogació del CCUC en RDA.

El curs s'ha dividit en cinc mòduls:

Mòdul 1: Introducció. Identificació de les manifestacions.

Mòdul 2: Descripció dels suports físics.

Mòdul 3: Identificació de les obres i de les expressions.

Mòdul 4: Persones, famílies i entitats corporatives.

Mòdul 5: Relacions.

|RDA|

Recursos, descripció i accés

Mòdul 1:
Introducció
Identificació de les manifestacions i els ítems

Biblioteca de Catalunya
2016

Introducció

- Fonaments d'RDA
- Visió general
 - Terminologia
 - Què és
 - Estructura general
 - Elements bàsics
 - Alternatives, opcions i excepcions
- Elements bàsics i nivells de catalogació

FONAMENTS D'RDA

- *Requisits funcionals dels registres bibliogràfics: informe final* (FRBR)
- *Requisits funcionals de les dades d'autoritats: un model conceptual*. (FRAD)
- *Declaració de principis internacionals de catalogació* (ICP)

4

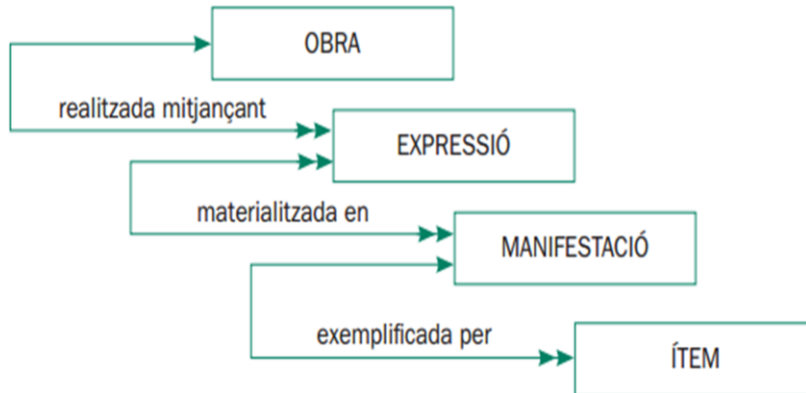
Fonaments d'RDA

RDA es fonamenta en dos models conceptuals internacionals, FRBR i FRAD de l'IFLA, i en la *Declaració de principis internacionals de Catalogació*. És per aquest motiu que RDA es centra en les entitats FRBR/FRAD, els atributs que identifiquen cada entitat, les relacions i les tasques de l'usuari. RDA segueix els principis bàsics dels ICP, com ara el principi de representació i el principi de conveniència de l'usuari.

Cal insistir que FRBR no és un codi de catalogació. És un model que mostra com els usuaris poden beneficiar-se d'un sistema ben estructurat i dissenyat en base a les entitats i les relacions de FRBR.

FRBR/FRAD –Relacions del grup 1

Entitats del grup 1 i relacions primàries

5

Revisem breument les relacions FRBR/FRAD

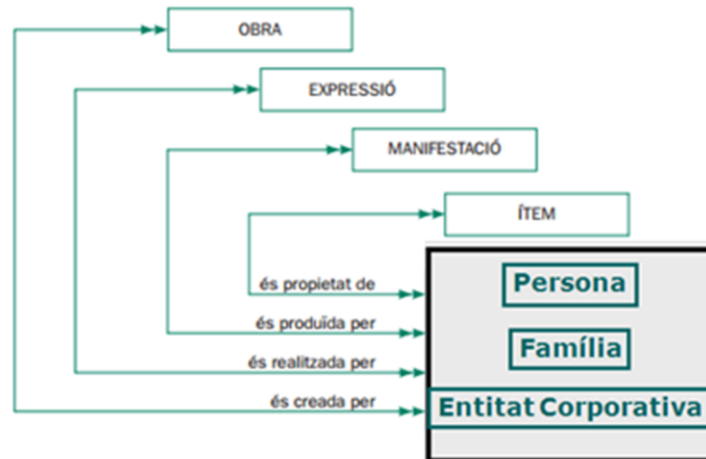
En primer lloc, veiem les relacions inherents a les entitats del Grup 1.

- Una obra és *realitzada* mitjançant una expressió ...
- La qual es *materialitza* en una manifestació ...
- Que *s'exemplifica* en un ítem.

Les dobles fletxes, indiquen una o diverses relacions; per exemple, pot haver-hi moltes expressions d'una sola obra, moltes manifestacions d'una sola expressió, i molts ítems d'una sola manifestació. Les fletxes simples indiquen el contrari; per exemple, un ítem exemplifica una manifestació concreta, o l'expressió d'una obra concreta.

FRBR/FRAD –Relacions entre les entitats del grup 1 i 2

Entitats del grup 2 i relacions de "responsabilitat"

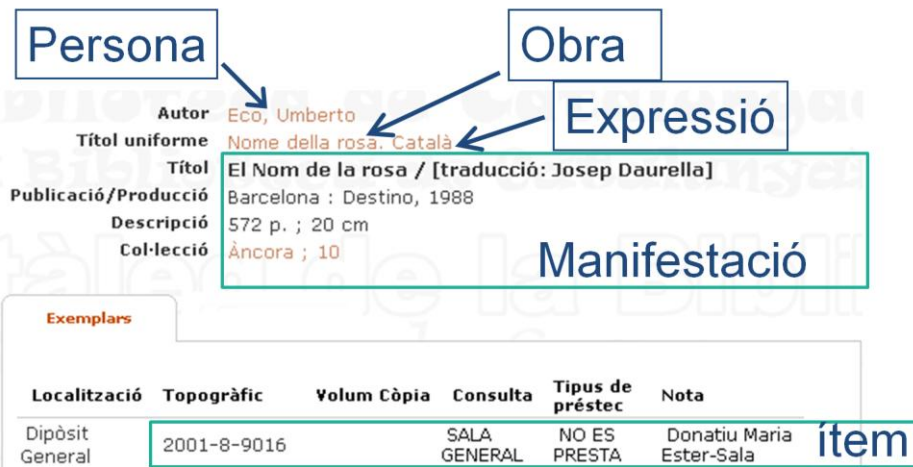
6

Revisem breument les relacions entre les entitats dels Grups 1 i Grup 2.

Aquí veiem les entitats del Grup 1 "OEMI" (Obra, Expressió, Manifestació, Ítem), les entitats del Grup 2 "PFE" (Persona, Família, Entitat corporativa) <aquestes, ressaltades en el quadre inferior> i les relacions que s'estableixen:

- Una obra és *creada per* una persona, una família o una entitat corporativa.
- Una expressió és *realitzada per* una persona, una família o una entitat corporativa.
- Una manifestació és *produïda per* una persona, una família o una entitat corporativa.
- Un ítem és *propietat* d'una persona, una família o una entitat corporativa.

FRBR no és tan diferent del que hem fet fins ara!

OPAC de la BC

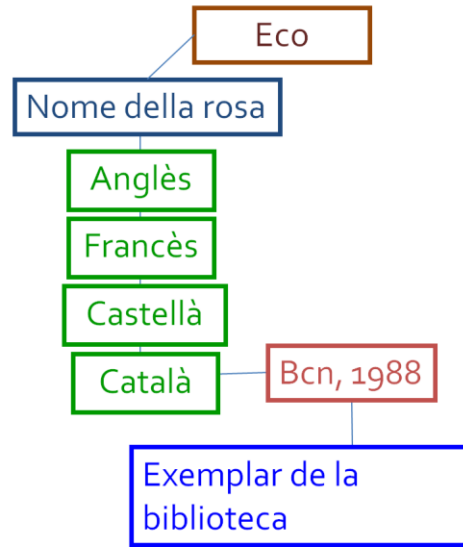
7

FRBR no és tan diferent del que hem fet fins ara!

Fixeu-vos en aquest exemple catalogat en AACR2/ISBD que inclou les entitats del Grup 1 i del Grup 2.

FRBR ens mostra com recuperar els recursos d'una forma lògica

- ✓ Volem que els sistemes actuals mostrin:
 - Totes les obres associades a una persona, etc.
 - Totes les expressions de la mateixa obra
 - Totes les manifestacions de la mateixa expressió
 - Tots els ítems de la mateixa manifestació
 - Totes les obres relacionades

- ✓ El futur seran els "sistemes de dades enllaçades"

8

FRBR ens mostra com recuperar els recursos d'una forma lògica

Volem que els sistemes compleixin amb els objectius de **recuperació dels recursos** i es puguin visualitzar de forma lògica i clara:

- les *obres* associades amb una persona
- les *expressions* de la mateixa obra
- les *manifestacions* de la mateixa expressió
- els *ítems* o exemplars de la mateixa manifestació
- les obres relacionades

En un futur volem utilitzar "sistemes de dades enllaçades", participar del Web Semàntic. RDA és un factor clau perquè això sigui possible i anima als dissenyadors de sistemes a fer ús del model i de les dades d'una altra forma.

VISIÓ GENERAL D'RDA

Terminologia d'RDA

AACR2	RDA
Autor, compositor, artista, etc.	Creador
Descripció física	Descripció del suport físic
Designació general de material (DGM)	Tres elements: <ol style="list-style-type: none"> 1. Tipus de contingut 2. Tipus de suport 3. Tipus de suport físic
Encapçalament	Punt d'accés autoritzat
Entrada principal	Títol preferit i, si escau, el punt d'accés autoritzat per al creador
Font principal d'informació	Fonts preferides d'informació
Referència de vegeu	Variante de punt d'accés
Referència de vegeu també	Punt d'accés autoritzat per a una entitat relacionada
Títol uniforme	<ol style="list-style-type: none"> 1. Títol preferit i informació per diferenciar; 2. Títol col·lectiu convencional, com per exemple "Obres"

9

Terminologia d'RDA

Alguns canvis de terminologia reflecteixen la voluntat d'apartar-se de l'entorn del catàleg manual de fitxes, mentre que d'altres reflecteixen la terminologia dels models FRBR/FRAD i dels *Principis internacionals de catalogació*.

Per exemple

- "Encapçalament" és un terme apropiat per a una fitxa d'un catàleg manual, però clarament antiquat per un sistema informatitzat.
- "Fonts preferides d'informació" no és només un canvi de terminologia, "fonts" ens indica que s'ha ampliat l'ús d'una única font a múltiples fonts.

Què es?

Un estàndard de contingut

- Proporciona instruccions per enregistrar continguts.
- No dóna instruccions sobre la puntuació (o presentació de les dades) com fan les AACR2 o ISBD.
 - Però inclou:
 - L'apèndix D per a la puntuació ISBD a la descripció
 - L'apèndix E per a la puntuació d'AACR2 als punts d'accés
- No és una norma de codificació
 - Es pot utilitzar: MARC 21, Dublin Core, etc.

Què es? Un estàndard més internacional

- Centrat en les necessitats dels usuaris locals.
- L'agència que prepara la descripció tria:
 - La llengua de les addicions als punts d'accés.
 - La llengua de les dades enregistrades.
 - L'escriptura i el sistema de transliteració.
 - El calendari.
 - El sistema numèric.

Què es?

Un estàndard per a tot tipus de recursos

- Contempla la gran quantitat de recursos que avui en dia adquireixen les biblioteques.
- Més elements per a:
 - recursos textuais no-impresos,
 - recursos no-textuals,
 - recursos no-publicats.

Què es?
**Un estàndard per a la creació
de dades d'autoritat**

- Basada en els atributs i les relacions dels FRAD
- A diferència de les AACR2, dóna instruccions sobre els punts d'accés autoritzats/variants i altres elements a enregistrar en els registres d'autoritat

13

Un estàndard per a la creació de dades d'autoritat

A diferència de les AACR2, RDA inclou instruccions sobre les dades d'autoritat, basades en els atributs i les relacions del model FRAD.

RDA no indica com s'han de codificar les dades d'autoritat, tanmateix la informació seguirà sent documentada per la majoria de les biblioteques en els registres d'autoritat.

Què es?

Un estàndard amb vocabularis controlats

- Llistes tancades
 - Tipus de contingut
 - Tipus de suport
 - Tipus de suport físic
 - Forma de publicació
- Llistes obertes
 - Dóna la possibilitat als catalogadors d'afegir termes que no es troben a la llista
- Vocabularis registrats al Web
(<http://metadataregistry.org/rdabrowse.htm>)

14

Un estàndard amb vocabularis controlats

RDA té molts vocabularis controlats. Alguns són tancats (ex.: tipus de contingut, tipus de suport, tipus de suport físics; forma de publicació). Molts són oberts; es permet utilitzar un terme propi quan no es trobi representat a la llista. Si es dóna el cas, suggeriu el "nou terme" a l'SNB de la BC o a l'oficina del CSUC perquè el terme pugui ser emprat per a altres institucions.

Els vocabularis d'RDA estan actualment registrats al web, és un pas més que facilitarà la manipulació de les dades per les màquines i el mapatge d'RDA amb altres esquemes de metadades.

Estructura general

- Taula de contingut
- Introducció general (Capítol 0)
- Instruccions específiques
 - Entitats i els seus atributs
 - Grup 1 (Capítols 1-7)
 - Grup 2 (Capítols 8-11, 16)
 - Grup 3 (pendent de desenvolupar)
 - Relacions (Capítols 17-37)
- Apèndixs A-M (abreviatures, majúscules, designadors de relació, etc.)
- Glossari

15

Estructura general

RDA té una estructura clara:

- Taula de continguts
- Introducció (capítol 0)
- Les instruccions específiques
 - Entitats i els seus atributs
 - Grup 1 (OEMI) (Capítols 1-7)
 - Grup 2 (PFE) (Capítols 8-11, 16)
 - Grup 3 (Concepte, Objecte, Esdeveniment i Lloc) (pendents de desenvolupar capítols 12-15)
 - Relacions (capítols 17-37) (pendents de desenvolupar COEL 33-37)
- Apèndixs A-M: abreviatures, majúscules, designadors de relació, etc.
- Glossari (accessible des del text de les instruccions)

No està organitzat com les AACR2

- No està ordenat per classes de materials, no hi ha capítols separats per a llibres, mapes, música impresa, etc.
 - RDA dóna instruccions generals aplicables a tot tipus de material i també instruccions específiques per algunes categories de recursos.
 - RDA es basa i s'organitza d'acord amb les tasques de l'usuari: **identificar i relacionar** recursos.
- RDA indica els elements que identifiquen els atributs de cada entitat
 - Tracta cada element de forma separada, i
 - Dóna instruccions per combinar elements (p. ex.: en els punts d'accés autoritzats al final dels capítols 6, 9-11)

16

No està organitzat com les AACR2

L'organització d'RDA és molt diferent de les AACR2. RDA no separa els capítols per tipus de materials, com ara llibres, materials cartogràfics, música impresa, etc. RDA està organitzat d'acord amb les tasques de l'usuari: "identificar" i "relacionar" els recursos. Hi ha instruccions generals que s'apliquen a tots els recursos i instruccions específiques per a les característiques úniques pròpies d'algunes categories de recursos.

RDA indica els elements que identifiquen (corresponen als atributs de les entitats FRBR/FRAD). Tracta cada element de forma separada a cada capítol. Per a aquells capítols relacionats amb els punts d'accés, proporciona - al final d'aquests capítols - instruccions sobre com combinar aquests elements per tal de crear *punts d'accés autoritzats*.

Elements bàsics

- Basats en els atributs obligatoris FRBR/FRAD
- Aquests elements poden ser:
 - Obligatoris sempre que siguin aplicables i que la informació estigui disponible

Ex.:

2.3.2 Títol propi
ELEMENT BÀSIC

- Obligatoris únicament en algunes situacions

Ex. : **2.8 Menció de publicació**

ELEMENT BÀSIC

El lloc de publicació, el nom de l'editor i la data de publicació són elements bàsics per als recursos publicats. Els altres subelements de les mencions de publicació són opcionals.

- Es troben llistats a RDA 0.6, i de forma separada en els capítols corresponents

17

Elements bàsics

Alguns dels elements d'RDA estan considerats com a elements "bàsics" d'acord amb els atributs obligatoris per a un registre a nivell nacional en els FRBR/FRAD. Alguns elements són sempre bàsics (si és aplicable i la informació està disponible); altres són bàsics només en certes situacions.

Els elements bàsics els trobareu llistats com a grup, en la instrucció 0.6 d'RDA i clarament destacats a cada instrucció relativa a ells. Vegeu, per exemple, l'element bàsic "Títol propi" [RDA 2.3.2] que és sempre obligatori, mentre que l'element "Menció de publicació" [RDA 2.8] només ho és per a recursos publicats.

Alternatives, opcions i excepcions

- RDA proporciona instruccions que són "alternatives", "opcions" i "excepcions" a la instrucció que les precedeix. Totes elles estan clarament indicades en el text:
 - Alternatives a la instrucció
 - Opcions
 - Dades addicionals
 - Omissió de dades
 - Excepcions
 - Instruccions per a l'"agència que crea les dades"
- L'aplicació a nivell de BC i CCUC de les alternatives, opcions o excepcions queden recollides a les **Concrecions a RDA**.

18

Alternatives, opcions i excepcions

Una característica d'RDA és que proporciona instruccions que són "alternatives", "opcions" i "excepcions" a la instrucció que les precedeix. Totes elles estan clarament indicades en el text.

Les alternatives, donen l'opció de seguir una pràctica diferent a la que dona la instrucció principal.

Les instruccions sobre "opcions" poden ser:

- d'addició de dades que complementen el que diu la instrucció que la precedeix, o
- d'omissió de dades específiques que apareixen a la instrucció que la precedeix.

Les "excepcions" són instruccions d'abast, és a dir, que són aplicables només a certs tipus de recursos (per ex.: recursos que són impresos antics, publicacions en sèrie, etc.).

També trobareu instruccions dirigides a l'"agència que crea les dades".

L'aplicació a nivell de BC i CCUC de les alternatives, opcions o excepcions queden recollides a les *Concrecions a RDA*.

Exemples d'RDA

- Són il·lustratius de cada instrucció
- Normalment no mostren la puntuació, ordre o combinació amb altres elements

Ex.:

2.8.5.3 Enregistrament dels noms paral·lels dels editors
Enregistreu els noms paral·lels dels editors aplicant les instruccions bàsiques de 2.8.1.

EXEMPLE
Commoner's Publishing
Nom de l'editor enregistrat com: Éditions du peuple

Mentre que el mateix exemple a AACR2:

: Éditions du peuple = Commoner's Pub.

19

Exemples d'RDA

Els exemples d'RDA il·lustren l'aplicació de la instrucció específica, però només les dades indicades en aquesta instrucció, és a dir, no mostren la puntuació, ordre o combinació amb altres elements.

En aquest exemple podeu comparar com s'exemplifica la instrucció referent als noms paral·lels dels editors a RDA i AACR2. (Recordeu que RDA té un apèndix específic per a la puntuació ISBD).

ELEMENTS BÀSICS I NIVELLS DE CATALOGACIÓ

- Els elements bàsics d'RDA corresponen a un nivell mínim de catalogació.
- La STRDA ha identificat elements addicionals com "elements bàsics" per tal d'establir un nivell de descripció estàndard per a les biblioteques catalanes.
 - [Conjunt d'elements bàsics d'RDA per als registres bibliogràfics](#)
 - [Conjunt d'elements bàsics d'RDA per als registres d'autoritat](#)
- En base a aquests documents, catalogadors de diverses institucions del CSUC han elaborat els nivells de catalogació del CCUC. <<https://confluence.csuc.cat/display/PAUTES/RDA>>

20

Elements bàsics i nivells de catalogació

La Subcomissió Tècnica d'RDA (STRDA), creada per la Comissió Assessora de Catalogació de la BC, ha identificat una sèrie d'elements addicionals com a "elements bàsics" per tal d'establir un nivell de descripció estàndard per a les biblioteques catalanes. Els trobareu recollits en dos documents disponibles al web *Cap a RDA* <<http://www.bnc.cat/Cap-a-RDA>>

[Conjunt d'elements bàsics d'RDA per als registres bibliogràfics](#)

[Conjunt d'elements bàsics d'RDA per als registres d'autoritat](#)

En base a aquests documents, catalogadors de diverses institucions del CSUC han elaborat els nivells de catalogació del CCUC, disponibles a <https://confluence.csuc.cat/display/PAUTES/RDA>

Elements bàsics i nivells de catalogació al CCUC

Nivell mínim (capçalera/14= 7)

✓ Elements bàsics d'RDA

Nivell bàsic (capçalera/14= 4)

✓ Elements bàsics d'RDA

✓ Elements bàsics addicionals CCUC

✓ Matèries

Nivell complet (capçalera/14= #)

✓ Elements bàsics d'RDA

✓ Elements bàsics addicionals CCUC

✓ Matèries

✓ Classificació

Nivell parcial (capçalera/14= 5)

Nivell de prepublicació (cap/14= 8)

Les plantilles de catalogació estaran preparades per assegurar i facilitar que els elements bàsics siguin enregistrats a cada nivell.

21

Elements bàsics i nivells de catalogació al CCUC

Com hem dit, els elements bàsics d'RDA equivalen a un nivell mínim de descripció; no es proporcionen punts d'accés per matèries. En el CSUC s'ha establert un **nivell bàsic** aplicable a tots els documents de la catalogació corrent. Aquest nivell compleix amb els elements bàsics d'RDA, però inclou una sèrie d'elements addicionals així com també els punts d'accés per matèries que li són aplicables.

Altres nivells acceptats:

- Nivell complet: Aquest nivell compleix amb els elements bàsics d'RDA, els elements addicionals del CCUC, i pot incloure altres elements addicionals bàsics necessaris per a una determinada institució (p. ex. la BC, com a agència que elabora la *Bibliografia nacional de Catalunya* i que assigna l'ISSN a Catalunya requereix d'uns elements bàsics per a portar-ho a terme). Inclou els punts d'accés per matèries i també la classificació.
- Nivell parcial (precatalogacions de les obres en procés d'adquisició)
- Nivell de prepublicació (CIP)

Les plantilles de catalogació en MARC estaran preparades per assegurar que els elements bàsics i addicionals hi siguin presents i facilitar el procés de catalogació.

Recursos complementaris

- **Pàgina Web Cap a RDA**
 - <http://www.bnc.cat/Cap-a-RDA>
 - Accés a la traducció catalana (Toolkit)
 - Documentació: diferències amb AACR, recomanacions, exemples, etc.
 - Concrecions a RDA
- **Pàgina Web del CSUC**
 - <https://confluence.csuc.cat/display/PAUTES/RDA>
 - Nivells de catalogació RDA
 - Pautes de catalogació en RDA

Act. abril 2017

22

Recursos complementaris

Recordar-vos que teniu a la vostra disposició una sèrie de recursos que us poden ser d'utilitat. També us recomano la pàgina Web de la Library of Congress

<http://www.loc.gov/aba/rda/> i la del Program for Cooperative Cataloging (PCC)

<http://www.loc.gov/aba/pcc/>

Identificació de les manifestacions i ítems

- Identificació dels registres bibliogràfics RDA en MARC
- Transcripció
- Bases per a la identificació del recurs
- Fonts d'informació
- Anàlisi dels elements RDA

IDENTIFICACIÓ DELS REGISTRES BIBLIOGRÀFICS RDA EN MARC

- S'aplica a tots els registres catalogats amb RDA :
 - capçalera/18 conté el valor "i"
(puntuació ISBD)
 - 040 \$e conté el codi "rda"
(Immediatament després del \$b)

Ex. :

Capçalera #####nam 22##### i 4500
040 ## \$aES-BaBC\$bcat\$erda\$cES-BaBC

24

Identificació dels registres bibliogràfics rda en MARC

Un registre bibliogràfic creat amb RDA ha de tenir informat:

- la posició 18 de la capçalera amb el valor "i", que indica l'ús de la puntuació ISBD en el registre, i

- el subcamp \$e del camp 040 amb el codi "rda". Fixeu-vos que el subcamp \$e sempre anirà després del subcamp \$b.

El camp 040 que fins ara no ha estat utilitzat en el CCUC, amb l'aplicació d'RDA passa a ser obligatori.

[Aquesta posició de la capçalera i els subcamps \$b i \$e del camp 040 estan informats per defecte en les plantilles de catalogació.]

Ús de la capçalera i 040 segons el format MARC

- **\$a \$c i \$d** : codi(s) d'organització que crea, transcriu i modifica el registre respectivament.
 - Ús del **\$d** implica recodificar la posició "**05 - Estat del registre**" de la **capçalera** d'acord amb el tipus de modificació: a (Increment del nivell de codificació) c (Corregit o revisat), n (Nou), p (Increment del nivell de CIP)

Capçalera /05 =c

040## \$aES-BaBC\$bcat\$erda\$cES-BaBC\$dES-BaUB

Comentari: El registre ha estat corregit per la UB

- **\$b** : "cat" codi de llengua en que és redactat el registre.
- **\$e** : codi(s) de la norma(es) emprada(es) per a la descripció.
 - "\$erda" per a tots els materials
 - si es combina amb altres codis, el subcamp es repeteix (per ex.: per a material d'arxiu "**\$erda\$edacs**")

25

Ús de la capçalera i 040 segons el format MARC

Tanmateix l'ús del **camp 040** implica codificar cada subcamp d'acord amb el format MARC.

\$a \$c i \$d amb el codi MARC d'organització (codi internacional registrat a <http://www.loc.gov/marc/organizations/>) que indica qui crea, transcriu i modifica el registre, respectivament.

- Ús del **\$d (repetible)** implica recodificar algunes posicions de la capçalera, ex. la posició "**05 - Estat del registre**" de la capçalera d'acord amb el tipus de modificació

a - Increment del nivell de codificació

c - Corregit o revisat

d - Esborrat

n - Nou

p - Increment del nivell de codificació de prepublicació

\$b Utilitzarem sempre el codi "cat", indica la llengua en què és redactat el registre (no la llengua del document).

\$e (Repetible) amb el(s) codi(s) de la norma(es) emprada(es) per a la descripció. Utilitzarem:

- "**\$erda**" per a tots els materials

- "**\$erda\$edcrmb**" per a recursos impresos antics. Indica que s'aplica RDA amb especificacions del manual [DCRM\(B\) Descriptive Cataloging of Rare Materials \(Books\)](#) (Washington, D.C.: Cataloging Distribution Service, 2007).

- "**\$erda\$edcrmg**" per a gràfics. Indica que s'aplica RDA amb especificacions del manual [DCRM\(G\): Descriptive cataloging of rare materials \(Graphics\)](#) (Rare Books and Manuscripts Section, Association of College & Research Libraries).

"**\$erda\$edacs**" per a material d'arxiu. Indica que s'aplica RDA amb especificacions del manual [Describing Archives: a Content Standard \(DACS\)](#) (Chicago: Society of American Archivists, ©2004).

TRANSCRIPCIÓ

- RDA segueix el "Principi de representació" de la *Declaració dels principis internacionals de catalogació*.
- En general, no s'altera el que figura en el recurs
 - Representació exacta
 - Promou la reutilització de la informació

(És un canvi significatiu en relació a les AACR2. Aquestes inclouen moltes regles per a les abreviatures, puntuació, numerals, símbols, correcció d'errors tipogràfics, etc. que en RDA no existeixen)

26

Transcripció

RDA per a la transcripció de la informació segueix el "Principi de representació" dels ICP, és a dir, en general, no s'altera el que apareix en el recurs, promou la reutilització de la informació trobada. Aquest és un canvi molt significatiu en relació a les AACR2, que inclouen moltes regles per a les abreviatures, puntuació, numerals, símbols, correcció d'errors tipogràfics, etc. que en RDA no existeixen. Això no és només per seguir el principi de representació, sinó que a més té una raó pràctica: promoure la reutilització de la informació trobada que pot ser copiada i enganxada o bé escanejada o descarregada en la pròpia descripció d'un recurs.

Elements transcrits vs. Elements enregistrats

- És important distingir entre elements **transcrits** i elements **enregistrats**.
 - Per als elements *transcrits*, en general s'accepta la informació tal com es troba en el recurs.
 - Per als elements *enregistrats*, sovint s'adequa la informació trobada (per exemple, els guions de l'ISBN s'ometen).

Llengua i escriptura (RDA 1.4)

- Llista els **elements que han de ser transcrits** en la llengua i l'escriptura del recurs (per ex.: títol, menció de responsabilitat, menció d'edició, etc.)
- Els **elements que no es transcriuen** s'enregistren en català (per ex.: extensió, notes, etc.)
 - Quan **s'afegeixen** dades dins d'un element, s'enregistren en la llengua i l'escriptura de l'element
 - *Ex.* : **Barcelona [Venezuela]** (*recurs en castellà*)
 - Quan **es proporcioni** un element sencer, en general es fa en català
 - *Ex.* : **[Veneçuela]** (*recurs en castellà*)
- Pel que fa a **escriptures no llatines**, s'enregistren les dades utilitzant un sistema de transcripció simplificada /transliteració.

28

Llengua i escriptura

A RDA 1.4 trobareu la llista dels **elements que han de ser transcrits** en la llengua i l'escriptura del recurs, per ex.: títol, menció de responsabilitat, menció d'edició, etc.

Els **elements que no es transcriuen** s'enregistren en català (per ex.: extensió, notes, etc.)

Tanmateix heu de tenir en compte, que:

Quan s'afegeixen dades dins d'un element, s'enregistren en la llengua i l'escriptura de l'element.

p. ex.: Barcelona [Venezuela]

(Comentari: *S'afegeix el nom de la jurisdicció més gran perquè es considera important per a la identificació del lloc de publicació i no confondre'l amb la localitat del mateix nom de Catalunya.*)

Quan es proporcioni un element sencer, generalment es fa en català.

p. ex.: [Veneçuela]

(Comentari: *Es proporciona el nom del país, l'estat, etc. de publicació si el lloc de publicació concret és desconegut*)

Pel que fa a **escriptures no llatines**, s'enregistren les dades utilitzant un dels sistemes de transcripció simplificada/transliteració adoptades fins ara:

Àrab: S'adopta el sistema de transcripció simplificada dels mots àrabs al català, aprovat per l'Institut d'Estudis Catalans: [Documents de la Secció Filològica. I](#) / Institut d'Estudis Catalans. Secció Filològica. Barcelona : Institut d'Estudis Catalans, 1990, p. 141-158.

Grec: S'adopta el sistema de transliteració d'acord amb la norma ISO 843 (1997), *Information and documentation – Conversion of Greek characters into Latin characters*.

Hebreu: S'adopta la proposta de transcripció de l'hebreu en textos escrits en català, aprovat per l'Institut d'Estudis Catalans: [Documents de la Secció Filològica. IV](#) / Institut d'Estudis Catalans. Secció Filològica. Barcelona : Institut d'Estudis Catalans, 2002, p. 39-72 [Amb les esmenes de 2014].

Japonès: S'adopta el sistema Hepburn, tal com apareix al *Kenkyusha's new Japanese-English dictionary*. 4th ed. Tokyo : Kenkyusha, 1974, completat amb les pautes donades a [ALA-LC romanization tables](#), que usa el mateix sistema, exceptuant la capitalització de les paraules que s'haurà de fer segons la normativa de la llengua catalana, no de l'anglesa.

Rus: S'adopta el sistema de transcripció dels noms russos al català, aprovat per l'Institut d'Estudis Catalans: [Documents de la Secció Filològica. III](#) / Institut d'Estudis Catalans. Secció Filològica. Barcelona : Institut d'Estudis Catalans, 1996, p. 55-89.

Xinès: S'adopta el sistema Pinyin d'acord amb la norma ISO 7098 (1991), *Information and documentation – Romanization of Chinese*, sense transcripció de tons.

Majúscules, símbols, etc. (RDA 1.7)

- **Majúscules** (1.7.2) Apliqueu les instruccions de l'apèndix A.
 - **Concreció 1.7.2 (Pràctica de la BC):** *En el cas dels títols dels recursos i dels noms de les col·leccions, es posa en majúscula la primera lletra de la primera paraula que alfabetitza. Per al català s'aplica l'Apèndix A de les Concrecions a RDA.*
- **Puntuació** (1.7.3) Transcriviu la puntuació tal com apareix a la font. Afegiu puntuació per raons de claredat.
- **Signes diacrítics** (1.7.4)
 - **Concreció 1.7.4 Addició opcional:** *S'aplica.* Es permet afegir signes diacrítics que no figuren a la font d'informació excepte en el cas de recursos impresos antics.
- **Símbols** (1.7.5) Reemplaceu els símbols i els altres caràcters, etc., que no es poden reproduir
 - **Concreció 1.7.5:** proporciona una guia per al tractament segons la casuística.

Abreviacions, incorreccions, etc. (RDA 1.7)

- **Espaiament de les inicials i els acrònims (1.7.6):** Ometeu els espais.
- **Lletres o paraules concebudes perquè es llegeixin més d'una vegada (1.7.7):** Repetiu la lletra o la paraula.
- **Abreviacions (1.7.8):** Apliqueu les instruccions de l'apèndix B (B.4): useu només les abreviacions que es troben en les fonts d'informació, no abreugethe les paraules.
- **Incorreccions (1.7.9):** transcriviu una incorrecció o una paraula mal escrita tal com figura a la font, feu una nota per corregir la incorrecció si es considera important. En el cas d'un títol propi, la forma corregida enregistreu-la com una variant de títol. (**Excepte** si una instrucció concreta indica una altra cosa)

Exemples

Font: ANTOLOGIA POETICA
Transcripció: 245 10 \$aAntologia poètica
Comentari: recurs en català

Font: I ♥ you
Transcripció: 245 10 \$aI [love] you
246 30 \$aI heart you
500 ## \$aA la portada la paraula
"[love]" del títol està representada pel
dibuix d'un cor

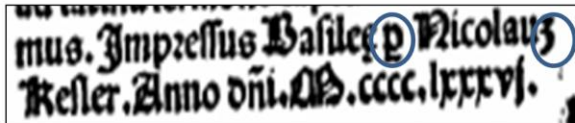
Font: U. G. T. - U G T
Transcripció: 245 10 \$aU.G.T. /\$cUGT

Exemples

Font: Icària, Icària ...
Transcripció: 245 10 \$aIcària, Icària ...
No: 245 10 \$aIcària, Icària--

Font: Segona edició
Transcripció: 250 ## \$aSegona edició
Font: 3a ed.
Transcripció: 250 ## \$a3a ed.

Font:

Transcripció: :
264 ... \$bp[er] Nicolau[m] Kesler

Números expressats en xifres o en paraules (RDA 1.8)

- En un element transcrit, transcriviu els números en la forma en què figuren a la font d'informació.
- **Per als elements següents seguïu 1.8.2-1.8.5**
 - Numeració de les publicacions en sèrie
 - Data de producció, publicació, distribució, fabricació, copyright
 - Numeració dins de la col·lecció, subcol·lecció
 - Any d'obtenció d'un grau

➤ **Concreció 1.8.1 Alternativa: s'aplica.** En el cas dels recursos impresos antics, transcriviu els números expressats en xifres o en paraules en la forma en què figuren a la font d'informació.

Números expressats en xifres o en paraules (RDA 1.8.2-1.8.5)

- **1.8.2 Forma de les xifres:**
 - **Concreció 1.8.2.** *Les xifres s'enregistren en la seva forma aràbiga.*
Ex: 2000 (Font: MM)
 - **Concreció 1.8.2 Primera i segona alternativa: S'aplica per als recursos impresos antics.** *Enregistreu les xifres en la forma en què figuren. S'afegeix l'equivalent en xifres aràbigues.*
Ex: MDC[1600] (Font: MDC)
- **1.8.3 Números expressats en paraules:** Substituiu-los per xifres.
- **1.8.4 Números inclusius** en la forma completa.
Ex: 1967-1972 (Font: 1967-72)
- **1.8.5 Números ordinals:** expressats en xifres o en paraules, enregistreu-los com a xifres amb la indicació que és un ordinal.

BASES PER A LA IDENTIFICACIÓ DEL RECURS (RDA 2.1)

- Dóna les directrius generals per a preparar una descripció completa o una descripció analítica i determinar la base de la descripció:
 - Recurs publicat com una unitat sola
 - Recurs publicat en diverses parts
 - Recursos integrants
- **Concreció 2.1:** inclou diverses qüestions sobre decisions prèvies a la catalogació:
 - Monografia o publicació en sèrie
 - Monografia o recurs integrant
 - Publicació en sèrie o recurs integrant
 - Determinació del nombre de registres
 - Edició o còpia
 - Materials suplementaris, etc.

35

Bases per a la identificació del recurs

RDA 2.1 Bases per a la identificació del recurs: Dóna les directrius generals per a preparar una descripció completa o una descripció analítica i determinar la base de la descripció. (Per exemple, en preparar una descripció completa d'un recurs publicat en diverses parts, si el recurs té números o parts numerats seqüencialment, trieu una font d'informació que identifiqui el número o la part disponible amb la numeració més baixa.)

[No entrarem a detallar les directrius generals per a una descripció analítica]

➤ **Concreció 2.1:** inclou diverses qüestions sobre decisions prèvies a la catalogació:

- Monografia o publicació en sèrie
- Monografia o recurs integrant
- Publicació en sèrie o recurs integrant
- Determinació del nombre de registres: en el cas "Edició o còpia", materials suplementaris, etc.

[No entrarem a detallar aquesta concreció ja que recull principalment la pràctica actual]

Recurs publicat com una unitat sola (RDA 2.1.2.2)

- Trieu una **font d'informació que identifiqui el recurs com un tot**. Si el recurs materialitza diverses obres (ex., un disc compacte que inclou diverses obres), preferiu una font amb un títol col·lectiu.
- Si no hi ha una font d'informació que identifiqui el recurs com un tot, però hi ha una **font amb un títol que identifica una obra o un contingut principal** (ex., un videodisc sol que conté una pel·lícula juntament amb tràilers, escenes eliminades, etc.), considereu aquesta font per identificar el recurs com un tot.
- Si no hi ha cap font per identificar el recurs com un tot, tracteu les **fonts d'informació que identifiquen els continguts individuals** com una font d'informació col·lectiva del recurs com un tot.

Recursos publicats en diverses parts (RDA 2.1.2.3)

- Si té números o parts numerats seqüencialment, trieu una font que identifiqui el número o **la part disponible amb la numeració més baixa**.
- Si no està numerat o no té una numeració seqüencial, trieu una font que identifiqui el número o la **part amb la data de publicació més antiga**.
- Si el concepte de numeració seqüencial no és apropiat, trieu el recurs com un tot; si això no és possible, trieu la font que té un títol que identifica l'obra o el contingut principal.

Exemple: una monografia en diverses parts, una publicació en sèrie, un conjunt, etc.

37

Recursos publicats en diverses parts

RDA 2.1.2.3 dona instruccions per als recursos publicats en diverses parts. Això inclou les publicacions en sèrie, les monografies en diverses parts i els conjunts (ex.: un conjunt de discos compactes)

- Si les parts estan numerades en forma seqüencial, utilitzeu l'exemplar, part, etc. disponible, amb la numeració més baixa
- Si les parts no estan numerades o no tenen una numeració seqüencial, utilitzeu l'exemplar, part, etc. amb la data de publicació més antiga
- Si el concepte de numeració seqüencial no és apropiat (per exemple: per a un conjunt), utilitzeu el recurs com un tot; si això no és possible, feu servir la part principal.

Recursos integrants (RDA 2.1.2.4)

- Trieu una font d'informació que identifiqui la **iteració actual del recurs com un tot**.
- Si no hi ha una font d'informació que identifiqui la iteració actual del recurs integrant com un tot, tracteu les fonts d'informació que identifiquen els continguts individuals com una font d'informació col·lectiva per al tot.
- **Exemple:** un lloc web que s'actualitza, etc.

38

Recursos integrants

RDA 2.1.2.3 dóna instruccions per als recursos integrants.

- Trieu una font d'informació que identifiqui la iteració actual com un tot.
- Si no hi ha una font d'informació que identifiqui la iteració actual del recurs integrant com un tot, tracteu les fonts d'informació que identifiquen els continguts individuals com una font d'informació col·lectiva per al tot.

FONTS D'INFORMACIÓ (RDA 2.2)

- **Font preferida d'informació (RDA 2.2.2)** És la font que els catalogadors utilitzen per a obtenir la informació a transcriure o a enregistrar en una descripció bibliogràfica.
- La font preferida **continua sent la font on es troba el títol propi**, però per a molts elements concrets, RDA permet altres fonts d'acord amb un ordre de prioritats.
- Les fonts s'estableixen segons **tres categories de recursos**
 - Recursos que consisteixen en una o més pàgines, fulls o fitxes (o en imatges d'una o més pàgines, fulls o fitxes)
 - Recursos que consisteixen en imatges en moviment
 - Altres recursos

39

Fonts d'informació

El concepte de "font principal" de les AACR2 ha estat substituït a RDA pel concepte de "fonts preferides." Això no és només un canvi de terme, sinó que a més reflecteix l'ampliació d'una sola font a diverses fonts d'informació. La font d'informació preferida continua sent la font on es troba el títol propi. Per a molts elements, RDA permet altres fonts d'acord amb un ordre de prioritats.

Les fonts s'estableixen segons tres categories de recursos (RDA 2.2.2.2 – 2.2.2.4):

- Recursos que consisteixen en una o més pàgines, fulls o fitxes (o en imatges d'una o més pàgines, fulls o fitxes)
- Recursos que consisteixen en imatges en moviment
- Altres recursos

<Anem a veure cada una d'aquestes categories>

Recursos que consisteixen en pàgines, fulls o fitxes (RDA 2.2.2.2)

- **Exemple:** un llibre, un número d'una publicació en sèrie, un cartell, una col·lecció de mapes en fulls, un fitxer PDF, una imatge JPEG d'una fotografia, etc.
- Useu com a font preferida d'informació (ordre de preferència):
 - la portada, el full de títol o la fitxa de títol
 - una coberta o una funda publicada amb el recurs
 - un títol inicial
 - una capçalera
 - un colofó
- **Excepció per a recursos impresos antics:** la portada, un colofó, una coberta o una funda publicada amb el recurs, un títol inicial.
- Si no existeix cap d'aquestes fonts, qualsevol font que contingui un títol.
- Si no hi ha títol, qualsevol font presentada formalment (p. ex.: preliminars)
- **Concreció 2.2.2.2 Alternativa:** s'aplica en el cas de recursos electrònics d'accés directe. Es permet utilitzar l'etiqueta enganxada al recurs.

40

Recursos que consisteixen en pàgines, fulls o fitxes

La primera categoria "Recursos que consisteixen en una o més pàgines, fulls o fitxes (o en imatges d'una o més pàgines, fulls o fitxes)" és el cas de llibres, cartells, etc. Les imatges de pàgines es refereix, p. ex., als PDF.

RDA 2.2.2.2 dóna un ordre de prioritats per a les fonts preferides d'aquests materials:

- la portada, el full de títol o la fitxa de títol
- una coberta o una funda publicada amb el recurs
- un títol inicial
- una capçalera
- un colofó

Hi ha una excepció per als recursos impresos antics, amb un ordre de prioritats diferent: la portada, un colofó, la coberta o una funda publicada amb el recurs, un títol inicial.

Si s'esgoten aquestes fonts, es pot utilitzar la font on apareix el títol. Si el recurs no té títol, s'ha d'utilitzar la font on la informació estigui presentada formalment dins el recurs mateix (ex.: preliminars).

➤ **Concreció 2.2.2.2 Alternativa:** Hi ha una alternativa que permet utilitzar l'etiqueta enganxada al recurs. Aquesta alternativa s'aplicarà en el cas de recursos electrònics d'accés directe.

Recursos que consisteixen en imatges en moviment (RDA 2.2.2.3)

- **Exemple:** un videodisc, un videojoc, un fitxer MPEG, etc.
 - Useu com a font preferida d'informació (ordre de preferència):
 - El(s) fotograma(es) de títol, o la(es) pantalla(es) de títol
 - Si és un recurs tangible:
 - una etiqueta impresa o enganxada de manera permanent en el recurs
 - en el cas d'una descripció completa, un contenidor o un material d'acompanyament publicat amb el recurs
 - una font interna que formi part d'un recurs digital tangible (per exemple, un menú de disc).
 - Si és un recurs en línia: el contingut textual, les metadades.
 - Si cap d'aquestes fonts no té un títol, useu com a font preferida d'informació una altra font que formi part del recurs mateix; doneu preferència a les fonts en les quals la informació es presenta formalment.
- **Concreció 2.2.2.2 Alternativa:** permet utilitzar només l'etiqueta per no haver de projectar la imatge per trobar la informació. Només s'aplicarà en el cas que el títol o la pantalla de títol no es pugui visualitzar.

41

Recursos que consisteixen en imatges en moviment

La segona categoria són les imatges en moviment, que es troben normalment contingudes en suports com ara cintes, DVD, etc. Per a aquests recursos la font generalment és on apareix el títol.

RDA 2.2.2.3 proveeix un ordre de prioritat per a les fonts preferides per aquests materials:

- el fotograma o els fotogrames de títol, o la pantalla o les pantalles de títol
- una etiqueta impresa o enganxada de manera permanent en el recurs, exclòs un material textual d'acompanyament o un contenidor (per exemple, una etiqueta en un videodisc)
- en el cas d'una descripció completa, un contenidor o un material d'acompanyament publicat amb el recurs
- una font interna que formi part d'un recurs digital tangible (per exemple, un menú de disc).

➤ **Concreció 2.2.2.2 Alternativa:** L'alternativa permet utilitzar només l'etiqueta per no haver de projectar la imatge per trobar la informació. Només s'aplicarà en el cas que el títol o la pantalla de títol no es pugui visualitzar.

Altres recursos (RDA 2.2.2.4)

- Recursos no contemplats a les dues categories anteriors
- Useu com a font preferida d'informació (ordre de preferència):
 - Si és un recurs tangible:
 - una font textual (ex., una diapositiva) o una etiqueta enganxada de manera permanent (ex., en un CD àudio).
 - una font interna, com ara una pantalla de títol, el contingut textual de la qual presenta el títol formalment
 - en el cas d'una descripció completa, un contenidor o un material d'acompanyament publicat amb el recurs.
 - Si és un recurs en línia: el contingut textual, les metadades (exemple, metadades integrades en un fitxer àudio MP3).
- Si no existeix cap d'aquestes fonts, s'utilitza una font on la informació es presenta formalment.

42

Altres recursos

RDA 2.2.2.4 dóna un ordre de prioritat per a les fonts preferides d'aquells recursos que no figuren en les dues primeres categories:

- Etiqueta
- Metadades integrades en forma de text i que continguin un títol
- Si no hi ha cap d'aquestes fonts, utilitzeu una font on la informació estigui presentada formalment.

Més d'una font preferida d'informació (RDA 2.2.3)

- Useu la primera ocurrència d'aquestes fonts, excepte si són:
 - En llengües o escriptures diferents (RDA 2.2.3.1): trieu la font de la llengua o l'escriptura del contingut del recurs, la predominant, la de la traducció si aquest és el propòsit, la de l'original, etc.
 - Amb dates diferents (RDA 2.2.3.2): trieu la font amb la data més recent
 - Per a la reproducció i l'original (RDA 2.2.3.3): useu la font de la reproducció com a font preferida d'informació

Altres fonts d'informació (RDA 2.2.4)

- Si la informació requerida per identificar el recurs no figura a una font que forma part del recurs mateix, obtingueu-la (ordre de preferència):
 - Del material d'acompanyament que no es tracta com a part del recurs mateix
 - D'altres descripcions publicades del recurs
 - D'un contenidor que no es publica amb el recurs mateix (per exemple, una capsula o un estoig fet pel propietari)
 - De qualsevol altra font disponible (per exemple, una font de referència).
- Quan les instruccions especifiquen transcriure elements que s'han proporcionat a partir d'aquestes fonts externes, cal indicar-ho **mitjançant claudàtors. Excepte** si el recurs és d'un tipus que normalment no inclou informació identificadora (per exemple, una fotografia, un objecte, una col·lecció de materials diversos, etc.)

44

Altres fonts d'informació

RDA 2.2.4 proveeix un ordre de prioritat per a les altres fonts quan no és possible trobar un títol en el recurs mateix:

- Del material d'acompanyament que no es tracta com a part del recurs mateix
- D'altres descripcions publicades del recurs
- D'un contenidor que no es publica amb el recurs mateix (per exemple, una capsula o un estoig fet pel propietari)
- De qualsevol altra font disponible (per exemple, una font de referència).

Quan les instruccions especifiquen transcriure els elements, indiqueu aquells casos en què la informació es proporciona a partir d'una font externa al recurs mateix mitjançant l'ús de claudàtors). **Excepció:** Si el recurs és d'un tipus que normalment no inclou informació identificadora (per exemple, una fotografia, un objecte natural, una col·lecció de materials diversos), no indiqueu que la informació s'ha obtingut d'una font externa al recurs mateix.

Aquesta directriu és molt important de recordar!

ANÀLISI DELS ELEMENTS

Capítol 2: Identificació de manifestacions i ítems

- Ens centrarem en els elements bàsics i els addicionals establerts en els nivells de catalogació

45

El capítol 2 d'RDA proporciona instruccions generals sobre l'enregistrament dels atributs de les manifestacions i dels ítems que són utilitzats per identificar un recurs.

Els elements reflecteixen la informació que normalment usen els productors de recursos per identificar els seus productes - títol, menció de responsabilitat, menció d'edició, etc. Són els mateixos elements que els usuaris utilitzen per determinar si el recurs descrit és el mateix que el que busquen, o bé per distingir entre recursos que tenen una informació d'identificació similar.

No tots els elements del capítol són aplicables a la descripció d'un recurs en particular. La descripció del recurs ha d'incloure, al menys, aquells que són considerats elements bàsics (vegeu 1.3 ; 0.6.5). Si aquests elements no són suficients per diferenciar el recurs d'altres que tinguin una informació d'identificació similar, s'ha d'incloure elements addicionals d'aquest capítol o del capítol **3** (Descripció dels suports físics) i/o **4** (Informació relativa a l'adquisició i a l'accés), segons sigui necessari.

Títol propi (RDA 2.3.2)

- **ELEMENT BÀSIC**
- Abast = "és el nom principal d'un recurs (és a dir, el títol que s'usa normalment quan se cita el recurs)".
- Fonts:
 - Font d'informació preferida: 2.2.2 - 2.2.3
 - Si el recurs no té títol: 2.2.4
- MARC 245 \$a \$n \$p

46

Títol propi

Comencem amb els elements del capítol 2 d'RDA que estan inclosos en un registre bibliogràfic MARC.

RDA 2.3.2 El títol propi és el nom principal del recurs. És la clau per identificar la font preferida d'informació.

Un títol alternatiu és considerat part del títol propi. El títol propi exclou qualsevol títol paral·lel, complement de títol, complement paral·lel del títol.

Fonts: Si la informació no apareix en una font que formi part del recurs mateix, es pren la informació d'una de les següents fonts (ordre de preferència):

- el material d'acompanyament (per ex., un fullet, un arxiu "sobre")
- altres descripcions publicades del recurs
- un contenidor que no es publica amb el recurs mateix (per ex., una capsula o un estoig fet pel propietari)
- qualsevol altra font disponible (per ex., una font de referència).

Es dona entre claudàtors, indicant que s'ha obtingut d'una font externa (recordeu, però, l'excepció d'RDA 2.2.4)

[El títol propi és el títol de la manifestació, el qual no és necessàriament el títol de l'"obra", insistirem sobre aquest tema més endavant]

Transcripció del títol propi

- Instruccions bàsiques (RDA 2.3.1)
- Es transcriu el títol tal com apareix en la font d'informació (RDA 2.3.1.4)
 - **No** es corregeixen els errors en les monografies.
 - No s'ha d'utilitzar ni "[sic]" ni "[i.e.]"
 - Es dona el títol corregit en una nota explicativa (246 \$i)
 - **Sí** es corregeixen els errors en les publicacions en sèrie i en els recursos integrants a fi de mantenir un títol estable.
- Canvis en el títol propi (RDA 2.3.2.12 - 2.3.2.13)
(Igual que AACR2)

47

Transcripció del títol propi

RDA 2.3.1.4: Es transcriu el títol propi tal com apareix en la font d'informació (seguiu les instruccions generals sobre transcripció donades a RDA 1.7)

No corregiu els errors del títol propi (245) en el cas de les monografies. **No** poseu "[sic]" o "[i.e.] "; en comptes d'això, feu una nota explicativa amb el títol corregit (246 \$i). Tanmateix en les publicacions en sèrie i en els recursos integrats **corregiu** els errors tipogràfics obvis (245) i feu una nota (246 \$i) donant el títol tal com apareix en la font d'informació (vegeu 2.20.2.4). En cas de dubte si l'ortografia és incorrecta, transcriviu-la com apareix.

Canvis en el títol propi (RDA 2.3.2.12 - 2.3.2.13):

- Si hi ha un canvi en el títol propi d'una part posterior d'una **monografia en diverses parts**, i el canvi es considera important per a la identificació o l'accés, enregistreu el títol posterior com un títol propi posterior (246).
- Si hi ha un canvi major (tal com es defineix a 2.3.2.13.1) en el títol propi d'un número o una part posterior d'una **publicació en sèrie**, feu una descripció nova per als números o les parts que apareixen sota el títol nou. Tracteu les dues descripcions com a descripcions d'obres relacionades.
- Si hi ha un canvi en el títol propi d'una iteració posterior d'un **recurs integrant**, canvieu el títol propi per reflectir la iteració actual. Enregistreu el títol anterior com un títol propi anterior (247) si el canvi es considera important per a la identificació o l'accés.

Exemples Errors en el títol propi

Monografia

Font: El Govern de la Generalitat
Transcripció: 245 13 \$aEl Govern de la Generalitat
246 1# \$iEl títol propi hauria de dir:
\$aGovern de la Generalitat

Publicació en sèrie

Font: El Govern de la Generalitat
Transcripció: 245 13 \$aEl Govern de la Generalitat
246 1# \$iEl títol figura en el volum
1, número 1 com:\$aGovern de la
Generalitat

48

Exemples

Són exemples ficticis, però serveixen per fer la comparativa del tractament en el cas d'una monografia o d'una publicació en sèrie.

El primer exemple mostra com s'enregistra el títol en un registre RDA per a una monografia; es dona la paraula incorrecta en el camp 245 sense "[sic]" o "[i.e.]"; en el camp 246 s'enregistra la forma correcta.

El segon exemple és en el cas que fos una publicació en sèrie, la paraula mal escrita ha estat corregida en el títol propi del camp 245, i es dona en el camp 246 com a variant la forma com apareix en el recurs.

Transcripció del títol propi Títol en més d'una forma (RDA 2.3.2.5)

- Trieu el títol propi en funció de la seqüència, la disposició o la tipografia dels títols a la font d'informació.
- **Excepció: Publicacions en sèrie i recursos integrants.** Si figura a la font d'informació del títol propi en la forma completa i en forma d'un acrònim o unes inicials, trieu la forma completa

Publicació en sèrie

Font: LLBA - Linguistics and language behavior abstracts

Transcripció:

245 00 \$aLinguistics and language behavior abstracts

246 1# \$aLLBA

49

Transcripció del títol propi- Títol en més d'una forma

L'exemple mostra l'excepció. L'acrònim s'enregistra com una variant de títol en un camp 246.

Títol propi: altres concrecions a tenir en compte

- **Concreció 2.3.1.4 Omissió opcional:** *En general, no s'abreuja un títol propi.*
- **Concreció 2.3.1.6 Addició opcional:** *S'aplica.* En el cas que el títol figuri a la font d'informació amb paraules introductòries, etc., si es considera important, enregistreu aquesta forma com una variant de títol.
- **Concreció 2.3.2.9 Alternativa:** *No s'aplica excepte en el cas de fons d'arxiu.* L'alternativa permet assignar títols inventats a recursos sense un títol col·lectiu

Font: La Guerra tal com és ; Egoismes ; L'home que no sabia estimar
Transcripció:
RDA permet: 245 10 \$a[Tres contes catalans]
BC-CCUC: 245 12 \$aLa Guerra tal com és ; \$bEgoismes ; L'home que no sabia estimar
Comentari: es tracta d'un recurs publicat

50

Títol propi: altres concrecions a tenir en compte

Concreció 2.3.1.4 Omissió opcional: *En general, no s'abreuja un títol propi,* és a dir la concreció marca la política a seguir, però no exclou l'aplicació de l'omissió opcional per a casos d'impresos antics.

Recurs sense títol (RDA 2.3.2.10)

- Si en el recurs mateix no hi ha un títol, enregistreu com a títol propi:
 - a) un títol obtingut d'una altra font (d'acord amb 2.2.4)
 - b) un títol inventat (d'acord amb 2.3.2.11)
- Feu una nota per indicar la font del títol propi

Ex.: 245 13 \$a[El Tango de don Joan] /\$c ...
500 ## \$aTítol obtingut de: La Vanguardia (15
novembre 1986) pàgina 38
Comentari: Cartell publicat pel Centre Dramàtic de la
Generalitat de Catalunya l'any 1986

Enregistrament de títols inventats (RDA 2.3.2.11)

- Inventeu un títol descriptiu breu que indiqui: la natura del recurs (ex., un mapa), la seva matèria o una combinació de tots dos.
- **Concreció 2.3.2.11 Alternativa:** *S'aplica.* S'enregistra el títol inventat en català.
- Si es tracta d'un recurs d'un tipus que normalment tindria informació identificadora (ex., cartell, un llibre publicat), feu una nota que indiqui que el títol ha estat inventat.

Ex.: 245 10 \$a[Maternitat]

500 ## \$aTítol proporcionat pel catalogador

Comentari: Estampa publicada a São Paulo per la Galeria do Centro, 1950?

però

Ex.: 245 ... \$aFotografia de Joan Miró

Ex.: 245 ... \$aFons Josep Carner

Comentari: recursos que són d'un tipus que normalment no inclou informació identificadora

52

Títol propi paral·lel (RDA 2.3.3)

- **ELEMENT BÀSIC PER A LA BC I EL CCUC**
- Abast = "títol propi en una altra llengua i/o escriptura."
- Fonts ampliades a qualsevol font, no només la mateixa font del títol propi.
- Un títol original en un idioma diferent al del títol propi i que és presentat com equivalent al títol propi, és tractat com un títol paral·lel. Feu una nota sobre la font (RDA 2.17.2.3)

```
Ex.: 245 10 $aLiebe =$bAmor /$c ...  
246 1# $iTítol en castellà de la coberta:$a  
Amor
```

- MARC 245 \$b i/o 246

Act. gener 2017 53

Títol propi paral·lel

RDA 2.3.3 Un **títol paral·lel** és el títol propi en un altra llengua i/o escriptura. Un títol alternatiu en un altre idioma i/ o escriptura és tractat com a part del títol paral·lel. Les fonts per als títols paral·lels han estat ampliades a fi d'incloure qualsevol font dins el recurs. Un títol original en un idioma diferent al del títol propi i que és presentat com equivalent al títol propi, és tractat com un títol paral·lel. Feu una nota sobre la font (vegeu **2.17.2.3**). Tanmateix quan el títol original apareix al verso de portada com una informació més dels crèdits, no s'ha de considerar com un títol paral·lel. Els títol paral·lels han d'anar entre claudàtors només si no apareixen en el recurs. S'enregistra un títol paral·lel aplicant les instruccions bàsiques sobre títols que es troben a 2.3.1. Recordeu que en 2.3.1 s'indica "*Transcriviu un títol tal com figura a la font d'informació*" (aplicant les instruccions de 1.7).

Títol propi paral·lel (RDA 2.3.3)

➤ **Concreció 2.3.3:**

- Monografies, s'enregistren tots els títols propis paral·lels al camp 245 \$b i com a variants en camps 246.
- Publicacions en sèrie, s'enregistren tots els títols propis paral·lels en camps 246. En el cas de **publicacions en sèrie antigues** s'enregistren tots els títols propis paral·lels que apareguin en la mateixa font que el títol propi en el camp 245 i s'enregistren també en un camp 246.

Monografia

```
245 10 $aKonzert pro violu a orchestr =$bKonzert für Viola  
und Orchester = Concerto for viola and orchestra  
246 11 $aKonzert für Viola und Orchester  
246 11 $aConcerto for viola and orchestra
```

Publicació en sèrie

```
245 00 $aRevista interamericana de bibliografía  
246 11 $aReview of inter-American bibliography  
246 1# $iEls números a partir de 1952 tenen el títol  
anglès:$aInter-American review of bibliography
```

54

Títol propi paral·lel

La **Concreció 2.3.3** proporciona una guia de com codificar en MARC els títols propis paral·lels

Monografies, s'enregistren tots els títols propis paral·lels al camp 245 \$b i com a variants en camps 246 indicadors 11.

Publicacions en sèrie, s'enregistren tots els títols propis paral·lels en camps 246. En el cas de publicacions en sèrie d'antiquària s'enregistren tots els títols propis paral·lels que apareguin en la mateixa font que el títol propi en el camp 245 i s'enregistren també en un camp 246.

Complement del títol (RDA 2.3.4)

- **ELEMENT BÀSIC PER A LA BC I EL CCUC**
- Abast = "és la informació que figura relacionada i subordinada al títol propi d'un recurs"
- **Concreció 2.3.4:** *Element bàsic, en el cas de monografies i recursos integrants. Per a **publicacions en sèrie**, el complement del títol no és un element bàsic perquè és una informació que sovint canvia. Tanmateix es recomana proporcionar-lo si és important per a la identificació del recurs.*
- Font: la mateixa font del títol propi
- MARC 245 \$b i/o 246

55

Complement del títol

És un element bàsic per a la BC i el CCUC, excepte en el cas de les publicacions en sèrie perquè és una informació que sovint canvia. Tanmateix es pot enregistrar si és important per a la identificació del recurs.

RDA 2.3.4 El complement del títol és la informació que figura relacionada i subordinada al títol propi d'un recurs. Pot incloure qualsevol frase que figuri amb el títol propi i que indiqui el caràcter, el contingut, etc., del recurs, o els motius o l'ocasió de la seva producció, publicació, etc. El complement del títol inclou els subtítols, etc. No inclou les variants de títol propi, com ara els títols del lloc, els títols de la funda, etc. (vegeu 2.3.6) o les designacions i/o els noms de les parts, les seccions o els suplementos.

Enregistreu el complement del títol en el camp 245 \$b quan figura a la mateixa font d'informació que la del títol propi (apliqueu les instruccions bàsiques sobre l'enregistrament dels títols de 2.3.1). Si apareix en una altra font, s'enregistra en un camp 246 si es considera important. Tanmateix el complement del títol es pot proporcionar en el camp 245 \$b entre claudàtors en el cas de recursos cartogràfics que no incloguin una indicació de l'àrea geogràfica (vegeu 2.3.4.5) i en recursos d'imatges en moviment que no indiquen que es tracta d'un tràiler (vegeu 2.3.4.6).

Complement del títol (RDA 2.3.4)

- Enregistreu el complement del títol en el camp 245 \$b quan figura a la mateixa font d'informació que la del títol propi.
- Si figura en una altra font, s'enregistra en un camp 246 si es considera important.
- Tanmateix el complement del títol es pot proporcionar en el camp 245 \$b entre claudàtors en el cas de **recursos cartogràfics** que no incloguin una indicació de l'àrea geogràfica (vegeu 2.3.4.5) i en recursos d'**imatges en moviment** que no indiquen que es tracta d'un tràiler (vegeu 2.3.4.6).

Ex.: 245 10 \$aMapa geològic :\$b[de Catalunya]

Ex.: 245 10 \$aMapa geológico :\$b[de Cataluña]

Ex.: 245 00 \$aAnnie Hall :\$b[tràiler]

56

Complement del títol

Enregistreu el complement del títol en el camp 245 \$b quan figura a la mateixa font d'informació que la del títol propi (apliqueu les instruccions bàsiques sobre l'enregistrament dels títols de 2.3.1). Si apareix en un altre font, s'enregistra en un camp 246 si es considera important. Tanmateix el complement del títol es pot proporcionar en el camp 245 \$b entre claudàtors en el cas de **recursos cartogràfics** que no incloguin una indicació de l'àrea geogràfica (vegeu 2.3.4.5) (si es dóna amb un lligam gramatical, proporcioneu el complement del títol en la llengua del recurs) i en **recursos d'imatges en moviment** que no indiquen que es tracta d'un tràiler (vegeu 2.3.4.6).

Variant de títol (RDA 2.3.6)

- **ELEMENT BÀSIC PER A LA BC I EL CCUC**
- Abast ="és un títol associat amb un recurs que difereix del títol enregistrat com un títol propi, un títol propi paral·lel, un complement del títol, un complement paral·lel del títol, un títol propi anterior, un títol propi posterior, un títol clau o un títol abreujat "
- **Concreció 2.3.6.3:** Dóna una sèrie de recomanacions amb la finalitat d'estandarditzar la forma en què s'han de donar les variants de títol.
- MARC 246

57

Variant de títol

RDA 2.3.6 Les variants de títol inclouen:

- a) aquelles que figuren en el recurs mateix (per exemple, a la portada, al fotograma de títol, a la pantalla de títol; com a títol inicial, com a llegenda de foli; a la coberta, al llom), en una sobrecoberta, una funda, un contenidor, etc., o en el material d'acompanyament
- b) aquelles que s'associen amb un recurs en fonts de referència
- c) aquelles assignades per una agència que enregistra o prepara una descripció del recurs (per exemple, un títol assignat per un repositori, la traducció o la transliteració del títol feta per un catalogador)
- d) aquelles assignades pel creador o pels propietaris o els dipositaris anteriors del recurs, etc.
- e) les correccions als títols que figuren en el recurs en una forma incorrecta
- f) una part d'un títol (per exemple, un títol alternatiu o un títol de secció enregistrat com a part del títol propi)
- g) variants en els títols propis paral·lels, en els complements del títol, o en els complements paral·lels del títol que figuren en una iteració anterior d'un recurs integrant o en un número o una part posterior d'una monografia en diverses parts o una publicació en sèrie.

Concreció 2.3.6.3 Dóna una sèrie de recomanacions amb la finalitat d'estandarditzar la forma en què s'han de donar les variants de títol.

- S'enregistren en camps MARC 246 i s'ometen els articles inicials excepte si la intenció és alfabetitzar per l'article.
- En general, no es fan variants de títol que no siguin suficientment distintives per ser útils com a punts d'accés. De tota manera es deixa a criteri del catalogador, i en cas de dubte es recomana fer la variant de títol.

Relatives al títol propi

Formes alternatives al títol propi quan apareix una abreviatura en el títol propi, números, dates, signes, símbols.

Títols propis corregits en el cas de monografies i publicacions en sèrie i recursos integrants

Part del títol propi, en el cas de títols alternatius, part o designació de part, títol parcial, paraules introductòries al títol propi

• Relatives a altres títols

Material d'acompanyament

Títols corregits altres que el títol propi

Complement del títol del camp 245

Títols paral·lels

Exemples Variant de títol

245 10 \$aPèl & ploma

246 3# \$aPèl i ploma

Comentari: El títol conté el símbol &

245 14 \$aLes 30 millors receptes d'arròs de l'àvia

246 3# \$aTrenta millors receptes d'arròs de l'àvia

Comentari: El títol conté números aràbigos que no són dates

245 10 \$aIII Jornades de ...

246 3# \$aTerceres Jornades de ...

Comentari: El títol conté números romans que no són dates

245 10 \$aLlibre de les dones, o, Spill

246 30 \$aLlibre de les dones

246 30 \$aSpill

Comentari: El títol propi inclou un títol alternatiu

58

Exemples

1r exemple: Quan en un títol propi apareix el símbol "&"

2n i 3r exemple: Quan en un títol propi apareixen números que no són dates

Quan el número apareix escrit en lletres en el títol, no es fa cap variant de títol amb el número escrit en xifres aràbigues o romanes

Quan les dates estan escrites en xifres aràbigues, no es fa cap variant de títol per substituir les dates en xifres aràbigues per les dates en lletres.

Quan les dates estan escrites en xifres romanes, es fan variants de títol amb les dates escrites en xifres aràbigues i/o en lletres si es considera probable que l'usuari esperi trobar-les amb aquestes formes.

Títol propi anterior i títol propi posterior (RDA 2.3.7 - 2.3.8)

- **ELEMENT BÀSIC PER A LA BC I EL CCUC**

- Títol propi anterior (MARC 247)

- D'un recurs integrant

```
245 04 $aThe Perseus digital library
247 10 $aPerseus project :$ban evolving digital library
      $f<20 de desembre de 2004>
Comentari: recurs integrant en línia actualitzat amb la
darrera iteració, consulta del 19 de febrer de 2015
```

- D'una publicació en sèrie

➤ **Concreció 2.3.7:** afegeix el cas d'una publicació en sèrie electrònica en la qual desapareix tota evidència del títol anterior.

- Títol propi posterior (MARC 246)

- Per a canvis menors en el títol propi d'una publicació en sèrie
- Per canvis en el títol propi d'una monografia en diverses parts.

59

Títol propi anterior i títol propi posterior

RDA 2.3.7 - 2.3.8 Un títol propi anterior és un títol propi que figura en una iteració anterior d'un recurs integrant que difereix d'aquell que figura a la iteració actual. Un títol propi posterior és un títol propi que figura en un número o una part posterior d'una monografia en diverses parts o una publicació en sèrie que difereix d'aquell que figura en el primer número o la primera part o en el número més antic o la part més antiga.

Títol clau i títol abreujat (RDA 2.3.9-2.3.10)

- **ELEMENTS BÀSICS PER A LA BC** (no per al CCUC)
- Un títol clau és el nom únic assignat a un recurs per una agència de registre de l'ISSN. S'enregistra conjuntament amb l'ISSN assignat.
- Un títol abreujat és un títol que ha estat abreujat amb la finalitat de la indexació o la identificació (publicacions científiques i tècniques)
- MARC 222 i 210

60

Títol clau i títol abreujat

RDA 2.3.9-2.3.10 El títol clau i el títol abreujat són elements bàsics per a la BC com a centre que assigna l'ISSN a Catalunya

Menció de responsabilitat (RDA 2.4.1)

- **ELEMENT BÀSIC** *La menció de responsabilitat relativa al títol propi és un element bàsic (si n'hi ha més d'una només es requereix la primera).*
- *Les altres mencions de responsabilitat són opcionals (p. ex., la menció de responsabilitat relativa a la col·lecció, la menció de responsabilitat relativa a la subcol·lecció, una menció paral·lela de responsabilitat, etc.)*
- Abast = "Una menció de responsabilitat és una menció relativa a la identificació i/o la funció de qualsevol persona, família o entitat corporativa responsable de la creació del contingut intel·lectual o artístic d'un recurs, o d'haver contribuït a la seva realització."
- MARC *diversos camps.*

61

Menció de responsabilitat

RDA 2.4.1 Instruccions bàsiques sobre l'enregistrament de les mencions de responsabilitat

Menció de responsabilitat relativa al títol propi (RDA 2.4.2)

- **ELEMENT BÀSIC** Si a la font d'informació figura més d'una menció de responsabilitat relativa al títol propi només es requereix la primera enregistrada.

Ex. :

Font: Edgar A. Poe, traducció de Carles Riba

RDA permet: 245 .../\$cEdgar A. Poe

Ex. :

Font: Robert Louis Stevenson, adaptació de Clara Vallès

RDA permet: 245 .../\$cadaptació de Clara Vallès

➤ **Concreció 2.4.2:**

- **Per a monografies** recomana transcriure (o registrar en nota) qualsevol menció de responsabilitat que ajudi a trobar, identificar i seleccionar el recurs.
 - Per a les **publicacions en sèrie**, la menció de responsabilitat relativa al títol propi no és requerida (no és un element bàsic). Tanmateix, es recomana proporcionar-la si és important per a la identificació del recurs.
 - Per a **materials d'antiquària**, en general es transcriuen totes les mencions de responsabilitats relatives al títol propi que apareixen en la font d'informació.
- MARC 245 \$c

62

Menció de responsabilitat relativa al títol propi

RDA 2.4.2 La menció de responsabilitat en relació al títol propi és un ELEMENT BÀSIC (si n'hi ha més d'una, només es requereix la primera enregistrada. Les altres mencions de responsabilitat són optatives.

La responsabilitat s'ha de referir al contingut intel·lectual o artístic del recurs (és a dir, s'exclouen les mencions de responsabilitat relacionades amb la producció tècnica de la manifestació).

➤ **Concreció 2.4.2:**

- **Per a monografies** recomana transcriure (o registrar en nota) qualsevol menció de responsabilitat que ajudi a trobar, identificar i seleccionar el recurs.
- Per a les **publicacions en sèrie**, la menció de responsabilitat relativa al títol propi no és un element bàsic perquè és una menció que sovint canvia. Tanmateix, es recomana proporcionar-la si és important per a la identificació del recurs. Generalment s'utilitzen notes. (500 per a directors, editors, etc.; 550 per a les entitats editores --no per a editors comercials, distribuïdors, etc.-- Les variants del nom d'una entitat editora aparegudes en una menció de responsabilitat en números posteriors poden ser enregistrades en un camp MARC 550, o en camps 4XX en els registres d'autoritat.)
- Per a **materials d'antiquària**, en general es transcriuen totes les mencions de responsabilitat relatives al títol propi que apareixen en la font d'informació.

Exemples: monografia

Menció de responsabilitat del títol propi

Font

1a menció: Mercè Canela Garayoa amb la col·laboració de
Montserrat Canela Garayoa

2a menció: il·lustracions: Isidre Monés

Transcripció:

RDA permet:

245 .../\$cMercè Canela Garayoa amb la col·laboració de Montserrat
Canela Garayoa

Concreció recomana:

245 .../\$cMercè Canela Garayoa amb la col·laboració de Montserrat
Canela Garayoa ; il·lustracions: Isidre Monés

Font

1a menció: Dífil, Apol·lodor de Carist, Apol·lodor de Gela

2a menció: introducció, text grec revisat, traducció i notes de Jordi
Pérez Asensio

Transcripció:

RDA permet:

245 .../\$cDífil, Apol·lodor de Carist, Apol·lodor de Gela

Concreció recomana:

245 .../\$cDífil, Apol·lodor de Carist, Apol·lodor de Gela ; introducció,
text grec revisat, traducció i notes de Jordi Pérez Asensio

63

Exemples: Publicació en sèrie

Menció de responsabilitat del títol propi

Ex. :

```
245 00 $aEstudis romànics
264 #1 $aBarcelona :$bInstitut d'Estudis Catalans,$c1949-
500 ## $aDirectors: Ramon Aramon i Serra, 1949-2000; Antoni M. Badia
    i Margarit, 2000-2014; Joan Veny, 2004-
```

Ex. :

```
245 00 $aEstudis gramaticals
264 #1 $aBellaterra :$bServei de Publicacions de la U.A.B.,$c1984
550 ## $aPublicat per: Universitat Autònoma de Barcelona, Departament
    de Filologia Hispànica
```

Comentari: Si en números posteriors apareix una forma variant de l'entitat editora, aquesta es pot afegir al camp 550, o com a 410 en el seu registre d'autoritat.

(Aquests camps de notes permeten justificar les entrades secundàries 7XX)

Menció de responsabilitat relativa al títol propi Fonts (RDA 2.4.2.2)

- Obtingueu les mencions de responsabilitat relatives al títol propi de les fonts següents (per ordre de preferència):
 - a) la mateixa font que la del títol propi
 - b) una altra font en el recurs mateix
 - c) una de les altres fonts d'informació especificades a 2.2.4.
- Fonts ampliades. S'utilitzen claudàtors al camp 245 només si s'obté d'una font externa al recurs.

65

Menció de responsabilitat relativa al títol propi - Fonts

La menció de responsabilitat es pot obtenir de qualsevol fonts ja sigui dins o fora del recurs.

Obtingueu les mencions de responsabilitat relatives al títol propi, de les següents fonts (per ordre de preferència):

- a) La mateixa font del títol propi
- b) Una altra font dins el recurs mateix
- c) Una de les fonts d'informació especificades en 2.2.4 (material d'acompanyament, altres descripcions publicades del recurs, un contenidor, una font de referència)

Els claudàtors són necessaris només si la informació és obtinguda d'una font externa al recurs.

Menció de responsabilitat relativa al títol propi Transcripció (RDA 2.4.1.4)

- Transcriviu una menció de responsabilitat tal com figura a la font d'informació (seguiu les instruccions generals d'RDA 1.7)
- **Omissió opcional:** Abreugeu una menció de responsabilitat només si es pot fer sense pèrdua d'informació essencial. No useu un senyal d'omissió (...) per indicar l'omissió.
- **Concreció 2.4.1.4 Omissió opcional.** Especifica: "*En general, no s'abreuja la menció de responsabilitat*", és a dir, marca la política a seguir, però no exclou l'aplicació de l'omissió opcional.

66

Menció de responsabilitat relativa al títol propi - Transcripció

Transcriviu una menció de responsabilitat tal com figura a la font d'informació (seguiu les instruccions generals d'RDA 1.7). Hi ha una "omissió opcional" que permet abreujar una menció de responsabilitat només si es pot fer sense pèrdua d'informació essencial; no s'utilitza el senyal d'omissió (...). Tanmateix, la **Concreció 2.4.1.4** especifica: "*En general, no s'abreuja la menció de responsabilitat*", és a dir, marca la política a seguir, però no exclou l'aplicació de l'omissió opcional.

Menció de responsabilitat relativa al títol propi
Transcripció (RDA 2.4.1.4)
Exemples

Font: by Dr. Logan Carroll, Harvard Medical School
Transcripció:
RDA: 245 ... /\$cby Dr. Logan Carroll, Harvard Medical School
Omissió opcional permet: 245 ... /\$cby Logan Carroll
Concreció recomana:
245 ... /\$cby Dr. Logan Carroll, Harvard Medical School

Ex. :
Concreció recomana:
245 ... /\$cJosep Ramon Fuentes i Gasó (professor de Dret Administratiu, Universitat Autònoma de Barcelona), Judith Gifreu i Font (professora de Dret Administratiu, Universitat Autònoma de Barcelona), Jaume Renyer i Alimbau (conseller del Consell Consultiu, secretari d'Administració Local, professor associat de Dret Administratiu, Universitat Rovira i Virgili)
Comentari: a la font d'informació figurem en línies separades. D'acord amb 1.7 s'afegeixen comes i parèntesis per raons de claredat.

67

Menció de responsabilitat relativa al títol propi - Transcripció

Transcriviu una menció de responsabilitat tal com figura a la font d'informació (seguiu les instruccions generals d'RDA 1.7). Hi ha una "omissió opcional" que permet abreujar una menció de responsabilitat només si es pot fer sense pèrdua d'informació essencial; no s'utilitza el senyal d'omissió (...). Tanmateix, la **Concreció 2.4.1.4** especifica: "*En general, no s'abreuja la menció de responsabilitat*", és a dir marca la política a seguir, però no exclou l'aplicació de l'omissió opcional.

Menció de responsabilitat que esmenta més d'una persona, etc. (RDA 2.4.1.5)

- Enregistreu una menció de responsabilitat que esmenta més d'una persona, una família o una entitat corporativa com una menció única, independentment que aquestes persones, etc., exerceixin la mateixa funció o funcions diferents (= *mencions lligades gramaticalment*)
- **Omissió opcional:** Si una menció de responsabilitat única esmenta més de tres persones, famílies o entitats corporatives que fan la mateixa funció (o amb el mateix grau de responsabilitat), ometeu-les totes excepte la primera de cada grup. Indiqueu l'omissió resumint allò que s'ha omès
 - **Concreció 2.4.1.5 Omissió opcional.** Especifica: "*En general, no s'ometen els noms d'una menció de responsabilitat*", és a dir, marca la política a seguir, però no exclou l'aplicació de l'omissió opcional.

68

Menció de responsabilitat que esmenta més d'una persona, etc.

La "regla de tres" de les AACR2 no figura a l'instrucció principal d'RDA, però sí com una opció.

RDA 2.4.1.5 indica registrar les persones, famílies o entitats corporatives esmentades en el recurs. Hi ha una ommissió opcional que permet en cas de més tres persones, entitats, etc. d'ometre'ls tots llevat del primer de cada grup, indicant l'ommissió resumint allò que s'ha omès en català (no es pot utilitzar "[et al.]"). Tanmateix, la **concreció 2.4.1.5** especifica: "*en general, no s'ometen els noms d'una menció de responsabilitat*", és a dir, marca la política a seguir, però no exclou l'aplicació de l'omissió opcional.

Menció de responsabilitat que esmenta més d'una persona, etc. (RDA 2.4.1.5)

Exemple

Font: ... by Susan Brown, Melanie Carlson, Stephen
Lindell, Kevin Ott, and Janet Wilson

Transcripció:

AACR2 245 ... /\$cby Susan Brown ... [et al.]

RDA permet: 245 ... /\$cby Susan Brown [i 4 més]

245 ... /\$cby Susan Brown [i quatre més]

concreció: 245 ... /\$cby Susan Brown, Melanie
Carlson, Stephen Lindell, Kevin Ott and
Janet Wilson

Menció de responsabilitat que esmenta més d'una persona, etc. (RDA 2.4.1.5)

Exemple

Font: ... written by Joseph C. Rowell, Harold L. Leupp, Donald Coney, James E. Skipper, Richard M. Dougherty, Joseph A. Rosenthal and edited by Dorothy Gregor, Peter Lyman, Gerald R. Lowell, Thomas C. Leonard

Transcripció:

AACR2: 245 ... /\$cwritten by Joseph C. Rowell ... [et al.] and edited by Dorothy Gregor ... [et al.]

RDA permet: 245 ... /\$cwritten by Joseph C. Rowell [i cinc més] and edited by Dorothy Gregor [i tres més]

concreció: 245 ... /\$cwritten by Joseph C. Rowell, Harold L. Leupp, Donald Coney, James E. Skipper, Richard M. Dougherty, Joseph A. Rosenthal and edited by Dorothy Gregor, Peter Lyman, Gerald R. Lowell, Thomas C. Leonard

Més d'una menció de responsabilitat (RDA 2.4.1.6)

- Enregistreu les mencions en l'ordre indicat per la seqüència, la disposició o la tipografia de la font d'informació.

però

- Si no enregistreu totes les mencions de responsabilitat, heu de donar preferència a la que identifica els creadors del contingut intel·lectual o artístic (RDA2.4.2.3)

Font: presentació: Camilo José Cela ; textos: Guillem Frontera ;
fotografies: Asturavia ; assessorament fotogràfic: Tomàs
Montserrat ; traducció: Bartomeu Bardagi, Joan Obrador

Transcripció si decidiu no enregistrar totes les mencions:

RDA: 245 ... /\$ctextos: Guillem Frontera

No: 245 ... /\$cpresentació: Camilo José Cela

/1

Més d'una menció de responsabilitat

Si hi ha més d'una menció de responsabilitat, es requereix enregistrar només la primera.

Si enregistreu més d'una menció, s'ha de fer en l'ordre indicat segons la seqüència, la disposició de les dades o la tipografia de la font d'informació.

Si decidiu no enregistrar totes les mencions, doneu preferència a la menció relacionada amb el contingut intel·lectual o artístic. Per tant, en aquest exemple, si es decideix que només es complirà amb el requeriment principal, s'ha d'ignorar la majoria de mencions excepte la de "textos", perquè aquesta es refereix al contingut intel·lectual del recurs.

Aclariment de la funció (RDA 2.4.1.7)

- Si cal, afegiu una paraula o una frase breu per aclarir la funció d'una persona entre claudàtors.
- *Concreció 2.4.1.7: s'afegeix la funció quan la transcripció induiria a confusió.*

Font: P. Batllori
Transcripció: 245 ... /\$c[a cura de] P. Batllori
Comentari: la funció és necessària perquè no és el creador de l'obra

Frases nominals lligades a una menció de responsabilitat (RDA 2.4.1.8)

Quan la seqüència, la disposició o la tipografia a la font d'informació indica que una frase nominal està pensada com a part de la menció de responsabilitat, es tracta com a tal.

Font:

Novel·la inèdita de
Víctor Català

Transcripció:

245 ... /\$cnovel·la inèdita de
Víctor Català

però

Font:

Novel·la inèdita
de
Víctor Català

Transcripció:

245 ... :\$bnovel·la inèdita
/\$cde Víctor Català

73

Frases nominals lligades a una menció de responsabilitat

RDA 2.4.1.8, Quan la seqüència, la disposició o la tipografia a la font d'informació indica que una **frase nominal està pensada com a part de la menció de responsabilitat**, es tracta com a tal.

Comparem aquests dos exemple:

El primer exemple, la paraula "de" està associada al nom de l'autora i "novel·la inèdita" està associada amb "de", per disposició i tipografia. Per tant s'ha de tractar com a part de la menció de responsabilitat.

El segon exemple la paraula "de" està associada al nom de l'autora, però "novel·la inèdita" per disposició i tipografia no. Per tant s'ha de tractar com un complement de títol.

Designació de l'edició (2.5.2) / Designació d'una revisió explícita d'una edició (2.5.6)

- **ELEMENTS BÀSICS**

- Abast de la *Designació d'edició* = "és una paraula, un caràcter o un grup de paraules i/o de caràcters que identifiquen l'edició a la qual pertany un recurs"
- Abast de la *Designació d'una revisió explícita d'una edició* = "... d'una revisió concreta d'una edició "
- Ampliació del concepte de designació d'edició: un registre vocal o un **format de la música** notada particular són mencions d'edició (RDA 2.5.2.1)
- MARC 250 \$a

74

Designació de l'edició / Designació d'una revisió explícita d'una edició

Dos dels elements d'una menció d'edició són bàsics: la Designació de l'edició i la Designació d'una revisió explícita d'una edició. Els altres subelements de la menció d'edició són opcionals.

Hi ha una ampliació del concepte de designació d'edició (2.5.2.1). Amb RDA el format de la música es dona en un camp 250, no en un camp 254.

Designació de l'edició / Designació d'una revisió explícita d'una edició - Fonts (RDA 2.5.2.2-2.5.6.2)

- Obtingueu les designacions de l'edició o d'una revisió explícita d'una edició de (per ordre de preferència):
 - a) la mateixa font que la del títol propi / En el cas d'una revisió explícita, la mateixa font que la de la designació de l'edició
 - b) una altra font dins del recurs mateix
 - c) una de les altres fonts d'informació especificades a 2.2.4.
- Fonts ampliades: s'utilitzen claudàtors només si s'obté d'una font externa al recurs.

75

Designació de l'edició / Designació d'una revisió explícita d'una edició - Fonts

La designació d'edició o la de revisió explícita d'una edició es poden obtenir de qualsevol font, ja sigui dins o fora del recurs.

Obtingueu les designacions de les fonts següents (per ordre de preferència):

- a) la mateixa font que la del títol propi. *En el cas d'una revisió explícita, la mateixa font que la de la designació de l'edició*
- b) una altra font dins del recurs mateix
- c) una de les altres fonts d'informació especificades a 2.2.4 (material d'acompanyament, altres descripcions publicades del recurs, un contenidor, una font de referència)

Els claudàtors són necessaris només si la informació és obtinguda d'una font externa al recurs.

Designació de l'edició / Designació d'una revisió explícita d'una edició -Transcripció (RDA 2.5.1.4- 2.5.6.3)

- Transcriviu les designacions tal com figuren a la font d'informació (d'acord amb les instruccions generals d'RDA 1.7)

Font: Primera edició
Transcripció: 250## \$aPrimera edició
Comentari: la menció de la primera edició no s'ignora

Font: Tercera edició revisada
Transcripció: 250## \$aTercera edició revisada
Comentari: la menció d'edició no s'abreuja

- **Concreció 2.5.1.4 Addició opcional:** *S'aplica.* Si un recurs no té una menció d'edició però se sap que conté canvis significatius respecte a altres edicions, proporcioneu una menció d'edició entre claudàtors.

76

Designació de l'edició / Designació d'una revisió explícita d'una edició -Transcripció

Transcriviu una menció d'edició tal com apareix a la font d'informació. Apliqueu les instruccions generals sobre transcripció donades a RDA 1.7. L'Apèndix B4 diu, "**En el cas dels elements transcrits, useu només les abreviacions que es troben en les fonts d'informació de l'element.**"

[S'ha de transcriure les mencions d'edició tal com es troben al recurs, una menció d'edició que identifica una primera edició es transcriu, no es poden abreujar termes ni convertir els numerals d'una forma a una altra, etc.]

Menció de responsabilitat relativa a l'edició (RDA 2.5.4) / relativa a una revisió (RDA 2.5.8)

- **ELEMENT BÀSIC PER A LA BC I EL CCUC.**
- **Concreció 2.5.4:** *Element bàsic només per als materials d'antiquària.*
- Abast= el "... responsable de l'edició que es descriu, però no de totes les edicions" o el "... responsable d'una revisió explícita d'una edició".
- Font: la mateixa font que la de la designació de l'edició o la mateixa font que la de la designació d'una revisió explícita d'una edició.
- Transcriviu una menció de responsabilitat tal com figura a la font d'informació.

Enregistrament dels canvis en la menció d'edició (RDA 2.17.4.5)

- Per a **monografies en diverses parts** i per a les **publicacions en sèrie** (quan el canvi no requereixi d'una nova descripció), feu una nota si es considera important per a la seva identificació o accés.

Ex. :500## \$aEl volum 2 no té una menció d'edició

- Per a **recursos integrants**, es canvia la menció d'edició per reflectir la iteració actual quan el canvi no requereixi d'una nova descripció. Tanmateix, feu una nota si es considera que la menció d'edició anterior és important.

Ex. :500## \$aLes portades de les actualitzacions porten mencions d'edició successives ...

78

Enregistrament dels canvis en la menció d'edició

Si la menció d'edició difereix entre una i altra part d'una monografia en diverses parts, o en el cas de les publicacions en sèrie, quan el canvi no requereixi d'una nova descripció, feu una nota si es considera que la diferència és important per a la seva identificació o accés.

Per als recursos integrats, es canvia la menció d'edició per reflectir la iteració actual quan el canvi no requereixi d'una nova descripció. Tanmateix, si la menció d'edició anterior és considerada important, feu una nota per a la menció anterior.

Numeració de les publicacions en sèrie per al primer o darrer número o part d'una seqüència

- **ELEMENTS BÀSICS**
- **RDA 2.6.2**: Designació numèrica i/o alfabètica del primer número o part de la seqüència
- **RDA 2.6.3**: Designació cronològica del primer número o part de la seqüència
- **RDA 2.6.4** Designació numèrica i/o alfabètica del darrer número o la darrera part de la seqüència
- **RDA 2.6.5**: Designació cronològica del darrer número o la darrera part de la seqüència
- MARC 362

79

Numeració de les publicacions en sèrie per al primer o darrer número o part d'una seqüència

RDA 2.6.2-2.6.5 Els elements bàsics en relació a la numeració de les publicacions en sèrie són:

La designació numèrica i/o alfabètica del primer número o part de la seqüència, la designació cronològica del primer número o part d'una seqüència, la designació numèrica i/o alfabètica de darrer número o part de la seqüència i la designació cronològica del darrer número o part de la seqüència. Altres numeracions són opcionals.

La numeració de les publicacions en sèrie és la identificació de cada un dels números o les parts d'una publicació en sèrie. Pot incloure: una xifra, una lletra, qualsevol altre caràcter, o una combinació d'aquests elements, que poden anar sols o acompanyats d'una paraula (per ex., volum, número, etc.) i/o una designació cronològica.

Enregistrament de la numeració de les publicacions en sèrie (RDA 2.6.1.4)

- Font: la mateixa que el títol propi, dins del recurs o externes.
- Transcriviu les paraules, caràcters, etc. tal com figuren a la font d'informació aplicant les directrius generals d'**1.7**.
- Enregistreu els números expressats com a xifres o com a paraules aplicant les directrius generals d'**1.8 (Concreció 1.8.2)**.
- **Excepció:** Quan calgui, per raons de claredat, reemplaceu un guionet per una barra inclinada.

80

Enregistrament de la numeració de les publicacions en sèrie

Transcriviu les paraules, caràcters, etc. tal com figuren a la font d'informació aplicant les directrius generals d'**1.7**.

Enregistreu els números, ja sigui expressats en xifres o paraules, aplicant les instruccions generals donades a **1.8 (Concreció 1.8.2)**

Quan calgui, per raons de claredat, reemplaceu un guionet per una barra inclinada.

Exemples

Numeració de les publicacions en sèrie

Font: Volum X, número 1
Transcripció opcions:
Formatat: 362 0# \$aVolum 10, número 1-
No formatat: 362 1# \$aComença amb: Volum 10, número 1

Font: Vol. 1, n° 1
Transcripció: 362 0# \$aVol. 1, no. 1-

Font: SUMMER 1989 - VOLUME ONE - NUMBER ONE
Transcripció: 362 0#\$aVolume 1, number 1 (summer 1989)-

Font: première
Transcripció: 362 0# \$alre-

Font del primer: 1989-90; de l'últim: 2001-02
Transcripció: 362 0# \$a1989/1990-2000/2002

81

Exemples

1r exemple: Es transcriuen els termes com figuren en el recurs i d'acord amb la **concreció a 1.8.2** s'enregistren els números en xifres aràbigues RDA permet escollir entre fer una nota formatada (primer indicador 0) o una nota no formatada d'acord amb RDA 2.17.5 (primer indicador 1). L'exemple també mostra els canvis a no abreujar termes o convertir numerals.

2n exemple: Es transcriuen els termes però els **caràcters super/subindexats** s'enregistren en la línia normal d'escriptura (**concreció 1.4**).

2n exemple: es substitueixen els **números expressats en paraules** per xifres d'acord amb 1.8.3.

3r exemple: els **números ordinals** (expressats o bé en xifres o bé en paraules) s'enregistren com a xifres d'acord amb 1.8.5.

4t exemple: mostra l'aplicació de 1.8.4, **en el cas de números inclusius** s'enregistra el primer número i el darrer en la forma completa. Per raons de claredat, es substitueix el guió per una barra inclinada.

Numeració: altres concrecions a tenir en compte

- **Concrecions 2.6.2.3, 2.6.3.3, 2.6.4.3, 2.6.5.3 Alternativa:** *S'apliquen.* Feu una nota si no es disposa de la numeració del primer/últim número que es pugui determinar fàcilment.
- **Concrecions 2.6.3 i 2.6.5**
 - Els termes i mesos es transcriuen tal com es troben.
 - Si la numeració no és present o és desconeguda, es dóna la data d'inici de la publicació o de copyright.
 - Si la numeració inclou número i data, la data es posa entre parèntesis.
 - Les designacions de noves sèries, canvis en la numeració, etc. s'inclouen en un camp MARC 362 o 515, segons com quedi més clar.
- **Concrecions 2.6.3.3, 2.6.5.3, 2.6.7.3, 2.6.9.3 Addició opcional:** *S'apliquen.* Afegiu les dates corresponents del calendari gregorià o del julià, si les dates enregistrades no ho són.

82

Numeració: altres concrecions a tenir en compte

El primer bloc afecta a qualsevol tipus de designació, mentre que el segon i tercer bloc només a les designacions cronològiques.

Producció, publicació, distribució, fabricació i data de copyright

MARC: el camp 264 substitueix el camp 260

- RDA 2.7 Menció de producció (264 #0)
- RDA 2.8 Menció de publicació (264 #1)
- RDA 2.9 Menció de distribució (264 #2)
- RDA 2.10 Menció de fabricació (264 #3)
- RDA 2.11 Data de copyright (264 #4)

(Apèndix D (D.1.2) Puntuació ISBD: Quan els elements d'una àrea s'han de tancar entre claudàtors, tanqueu cada element en el seu propi parell de claudàtors)

83

Producció, publicació, distribució, fabricació i data de copyright

El camp 264 (substitueix el camp 260), concebut perquè cada un dels diferents elements d'RDA puguin ser expressats codificadament:

Menció de producció

Menció de publicació

Menció de distribució

Menció de fabricació

Data de copyright (o data de fonograma)

(Apèndix D (D.1.2) Puntuació ISBD: Quan els elements d'una àrea s'han de tancar entre claudàtors, tanqueu cada element en el seu propi parell de claudàtors)

Menció de producció (RDA 2.7)

Data de producció (RDA 2.7.6-RDA 2.7.6.7)

- **ELEMENT BÀSIC** *per a recursos produïts en una forma no publicada.*
- Abast = "una data associada amb la inscripció, la fabricació, la construcció, etc., d'un recurs en una forma no publicada."
 - Recurs no publicat: la data en què es va produir.
 - En el cas d'un recurs arxivístic: la data en què es va produir o la data o les dates de l'activitat de manteniment de la documentació.
 - En el cas d'una col·lecció: la data de producció dels recursos no publicats, o publicats, inclosos a la col·lecció.
- Font: qualsevol font
- MARC: 264 segon indicador 0
 - Data de producció \$c

84

Data de producció

RDA 2.7 Una menció de producció és una menció que identifica el lloc o els llocs de producció, el productor o els productors i la data o les dates de producció d'un recurs en una forma no publicada. L'únic element bàsic de la menció és la data de producció. Generalment és un any, però pot ser més específica o representar el període de temps en el cas d'una col·lecció (és a dir, una col·lecció aplegada per un col·leccionista particular, un llibreter, una biblioteca, etc.).

[La data s'ha de donar en un \$c del camp 264 segon indicador 0. (Amb RDA no es pot donar en el camp 245 \$f i \$g)]

Data de producció

- Enregistreu la/les data/es de producció tal com figura/en a la font d'informació (RDA 1.7 i 1.8). Si se sap que la data tal com figura en el recurs és fictícia o incorrecta, feu una nota donant la data real.

Una sola part: 264 #0 \$c2006

En diverses parts:

Ex.: 264 #0 \$c2006-

Ex.: 264 #0 \$c2006-2007

Ex.: 264 #0 \$c-2007

Incorrecta: 264 #0 \$c2060

500 ## \$aLa data de producció hauria de llegir-se: 2006

- **Concreció 2.7.6.3 Addició opcional:** *s'aplica.* Afegiu les dates corresponents del calendari gregorià o del julià, si les dates enregistrades no ho són.
- **Concreció 2.7.6.4 i Alternativa:** *s'aplica.* En el cas d'un cronograma, proporcioneu la data en xifres.

85

Data de producció

Enregistreu les dates de producció tal com figuren a la font d'informació. (Apliqueu les directrius generals d'RDA 1.7 i RDA 1.8)

Data de producció aproximada

- Si no figura la data, proporcioneu-ne una d'aproximada (aplicant RDA 1.9.2)

Ex. : 264 #0 \$c[2006?]

- Si no es pot determinar, o si proporcionar una data pot induir a error, enregistreu:
 - Una sola part: "[data de producció no identificada]"
 - En diverses parts: no enregistreu la data de producció.

Data de producció

Recursos arxivístics i col·leccions (RDA 2.7.6.7)

- Recurs arxivístic sol, enregistreu la data o les dates exactes

Ex.: 264 #0 \$c17 de març de 1906

- Si el recurs arxivístic o la col·lecció s'estén per un període de temps, enregistreu com a dates inclusives:

Ex.: 264 #0 \$c1830-1850

Comentari: col·lecció de 30 documents, el primer és de 1830 i l'últim de 1850

➤ **Concreció 2.7.6.7 Addició opcional:** *S'aplica.* Es poden donar també les dates predominants.

Ex.: 264 #0 \$c1830-1850, predomina 1839-1840

87

Data de producció - Recursos arxivístics i col·leccions

Materials d'arxiu o col·leccions (=una col·lecció aplegada per un col·leccionista particular, un llibreter, una biblioteca, etc.),

Menció de publicació (RDA 2.8)

- **ELEMENT BÀSIC** *per a recursos publicats*
- Abast = "és una menció que identifica el lloc o els llocs de publicació, l'editor o els editors i la data o les dates de publicació d'un recurs"
- RDA 2.8.1.4 Transcriviu els llocs de publicació i els noms dels editors tal com figuren a la font d'informació d'acord amb l'ordre indicat per la seqüència, la disposició o la tipografia dels noms a la font d'informació. (Apliqueu les directrius generals d'RDA 1.7)
- MARC: 264, segon indicador 1

88

Menció de publicació

RDA 2.8 El lloc de publicació, el nom de l'editor i la data de publicació són elements bàsics per als recursos publicats. Els altres subelements de les mencions de publicació són opcionals.

Una menció de publicació és una menció que identifica el lloc o els llocs de publicació, l'editor o els editors i la data o les dates de publicació d'un recurs.

Les mencions de publicació inclouen les mencions relatives a la publicació, la posada en circulació o l'emissió d'un recurs.

Considereu tots els recursos en línia com a publicats.

Menció de publicació (RDA 2.8) Fonts

Obtingueu la menció de publicació de les fonts següents (per ordre de preferència):

- a) – **Lloc:** la mateixa font que la del nom de l'editor.
 - **Editor:** la mateixa font que la del títol propi.
 - **Data:** la mateixa font que la del títol propi.
- b) una altra font dins del recurs mateix
- c) una de les altres fonts d'informació especificades a 2.2.4.

Lloc de publicació (RDA 2.8.2)

- **ELEMENT BÀSIC.** Si n'hi ha més d'un, només es requereix el primer enregistrat.

Font: Montréal - Toronto
Transcripció: 264 #1 \$aToronto
Comentari: Toronto està destacat tipogràficament

- Incloeu el nom de la localitat i el nom de la jurisdicció superior si figura a la font (RDA 2.8.2.3)

Font: London, UK
Transcripció: 264 #1 \$aLondon, UK

- **Concreció 2.8.2.3 Segona addició opcional:** S'aplica. Afegiu la jurisdicció superior tot i que no aparegui en el recurs si es considera important per a la identificació.

Font: Dublin
Transcripció: 264 #1 \$aDublin [Ohio]

Lloc de publicació

RDA 2.8.2 El lloc de publicació és el primer dels tres elements bàsics relacionats amb la publicació. Si apareix més d'un lloc de publicació a la font d'informació, es requereix només el primer.

Un lloc de publicació és un lloc associat amb la publicació, edició o emissió d'un recurs.

Obtingueu els llocs de publicació de les fonts següents (per ordre de preferència):

- a) la mateixa font que la del nom de l'editor (vegeu 2.8.4.2)
- b) una altra font dins del recurs mateix (vegeu 2.2.2)
- c) una de les altres fonts d'informació especificades a 2.2.4.

Incloeu el nom de la localitat (ciutat, poble, etc.) i el nom de la jurisdicció o les jurisdiccions més grans (estat, província, etc., i/o país) si figuren a la font d'informació .

Concreció 2.8.2.3 S'aplica l'opció addicional d'RDA 2.8.2.3 que permet afegir la jurisdicció superior tot i que no aparegui en el recurs si es considera important per a la identificació.

Més d'un lloc de publicació

- **ELEMENT BÀSIC PER A LA BC** (no per al CCUC)
- **Concreció 2.8.2:** si el recurs pertany a la *Bibliografia nacional de Catalunya*, s'enregistren tots els llocs si un d'ells és de Catalunya i no s'enregistra en primer lloc.

<i>Font:</i> New York - Barcelona
<i>Transcripció:</i> 264 #1 \$aNew York ;\$aBarcelona :\$bActar Publishers,\$c2015

Per a antiquària, generalment es transcriuen tots els llocs de publicació.

- **Concreció 2.8.2.3 Primera addició opcional:** S'aplica per a materials d'antiquària. S'inclou l'adreça completa com a part del nom de la localitat si es considera important per a la identificació o l'accés.

Lloc fictici o que requereix un aclariment

- Si se sap que el nom del lloc tal com es transcriu és fictici, o requereix un aclariment, feu una nota donant el nom del lloc real, etc.

```
Font:          Rio
Transcripció: 264 #1 $aRio
              500 ## $aPublicat a Rio de Janeiro
```

- **Concreció 2.8.2.** Per a materials d'antiquària, si un lloc de publicació se sap que és fictici o incorrecte, es proporciona una correcció entre claudàtors.

Lloc en més d'una llengua o una escriptura (RDA 2.8.2.5)

- Si el lloc de publicació figura a la font d'informació en més d'una llengua o una escriptura, enregistreu la forma que està en la llengua o l'escriptura del títol propi. Si aquest criteri no es pot aplicar, enregistreu el nom del lloc en la llengua o l'escriptura que figura en primer lloc.

Font: Genève - Genf
Transcripció: 264 #1 \$aGenf ...
Comentari: títol propi en alemany. El lloc paral·lel és opcional.

93

Lloc en més d'una llengua o una escriptura

Si el lloc de publicació figura a la font d'informació en més d'una llengua o una escriptura, enregistreu la forma que està en la llengua o l'escriptura del títol propi. Si aquest criteri no es pot aplicar, enregistreu el nom del lloc en la llengua o l'escriptura que figura en primer lloc.

Lloc de publicació no identificat (RDA 2.8.2.6)

- Proporcioneu el lloc de publicació o el lloc de publicació probable si es pot determinar.
- **Concreció 2.8.2.6** *quan sigui possible, es proporciona un lloc de publicació probable abans que "[lloc de publicació no identificat]"*.

<i>Lloc de la localitat conegut :</i>	264	#1	\$a[Toronto]
<i>Lloc de la localitat probable:</i>	264	#1	\$a[Munic?]
<i>País, estat, etc. conegut:</i>	264	#1	\$a[Canadà]
<i>País, estat, etc. probable:</i>	264	#1	\$a[Espanya?]

- Enregistreu "[Lloc de publicació no identificat]" si no es pot determinar ni una localitat de publicació coneguda o probable, ni un país, un estat, una província, etc., de publicació conegut o probable.

94

Lloc de publicació no identificat

Concreció 2.8.2.6 instrueix als catalogadors a proporcionar un lloc de publicació quan sigui possible, en comptes d'enregistrar "[Lloc de publicació no identificat]". Quan és impossible donar un lloc, enregistreu "Lloc de publicació no identificat" (Amb RDA l'abreviatura "S.I." no és permesa).

Nom de l'editor (RDA 2.8.4)

- **ELEMENT BÀSIC.** *Si n'hi ha més d'un, es requereix només el primer enregistrat.*
- Enregistreu el nom de l'editor en la forma que apareix a la font d'informació. En el cas dels recursos impresos antics, els impressors i els llibreters es tracten com a editors.
- **Concreció 2.8.4.3 Omissió opcional,** en general no s'ometen els nivells en una jerarquia corporativa.

95

Nom de l'editor

Enregistreu el nom de l'editor aplicant les instruccions bàsiques sobre el registre de la menció de publicació donades en 2.8.1 - "en la forma que apareix en la font d'informació" del nom NO se suprimeixen les paraules com: "Editorial", "Edicions", "Editor" i "Publicacions", ni termes que especifiquin la modalitat comercial de l'editor com: S.A., Co., S.L., etc.

No abreugeu paraules com impremta, Establiment Tipogràfic, etc.

Concreció 2.8.4.3 estableix, "*No s'ometen els nivells en una jerarquia corporativa*".

Enregistreu les paraules o les frases que indiquen la funció (diferent de la de només publicar) exercida per una persona, una família o una entitat corporativa tal com figuren a la font d'informació.

Més d'un editor (RDA 2.8.4.5)

- **ELEMENT BÀSIC PER A LA BC** (no per al CCUC)
- **Concreció 2.8.4.5:** si el recurs pertany a la *Bibliografia nacional de Catalunya*, s'enregistren tots els editors si un d'ells és de Catalunya i no s'enregistra en primer lloc.
- Enregistreu els noms dels editors en l'ordre indicat per la seqüència, la disposició o la tipografia dels noms a la font d'informació.
- RDA 2.8.4.6. Si el nom d'un editor figura a la font d'informació en més d'una llengua o una escriptura, enregistreu la forma que està en la llengua o l'escriptura del títol propi. (El nom paral·lel de l'editor és opcional).

96

Més d'un editor

RDA 2.8.4.5 ELEMENT BÀSIC PER A LA BC (no per al CCUC), si el recurs pertany a la *Bibliografia nacional de Catalunya*, s'enregistren tots els editors si un d'ells és de Catalunya i no s'enregistra en primer lloc.

Si es menciona més d'una persona, una família o una entitat corporativa com a editor del recurs, enregistreu els noms dels editors en l'ordre indicat per la seqüència, la disposició o la tipografia dels noms a la font d'informació.

RDA 2.8.4.6 Nom de l'editor en més d'una llengua o una escriptura Si el nom d'un editor figura a la font d'informació en més d'una llengua o una escriptura, enregistreu la forma que està en la llengua o l'escriptura del títol propi. Si aquest criteri no es pot aplicar, enregistreu el nom en la llengua o l'escriptura que figura en primer lloc.

Editor no identificat (RDA 2.8.4.7)

- En el cas d'un recurs publicat, si no es menciona cap editor dins del recurs mateix i l'editor no es pot identificar a partir d'altres fonts, enregistreu "[*editor no identificat*]"

```
Recurs:      no figura l'editor
Font:       WorldCat
Transcripció: 264 #1 ... $b[ABC Books] ...
             No: 264 #1 ... $b[ABC Books?] ...
```

No existeix la possibilitat de donar un editor probable amb un signe d'interrogació.

97

Editor no identificat

RDA 2.8.4.7 En el cas d'un recurs publicat, si no es menciona cap editor dins del recurs mateix i l'editor no es pot identificar a partir d'altres fonts, enregistreu "[*editor no identificat*]" (Amb RDA no es pot utilitzar "[s.n.]").

No existeix la possibilitat de donar un editor probable amb un signe d'interrogació.

Exemples Nom de l'editor

264 #1 \$aBarcelona, España :\$bEditorial Gustavo Gili,\$c...
No: 264 #1 \$aBarcelona:\$bGustavo Gili,\$c...

264 #1 \$aGranollers, Barcelona :\$bEdicions Terrícola,\$c...
No: 264 #1 \$aGranollers :\$bTerrícola,\$c...

264 #1 \$a[Barcelona] :\$b[Imprenta Moderna],\$c[1963]
No: 264 #1 \$a[Barcelona :\$bImpr. Moderna,\$c1963]
Comentari: *Font externa al recurs*

264 #1 \$aLondon, United Kingdom :\$bDrawing Room ;\$aBarcelona,
Espanya :\$bRM Verlag, S.L.,\$c ...
No: 264 #1 \$aLondon :\$bDrawing Room ;\$aBarcelona :bRM,\$c...
Comentari: *Pertany a la BnC*

Menció de publicació-Data de publicació (RDA 2.8.6)

- **ELEMENT BÀSIC**

- Enregistreu la data en la forma en què figura a la font d'informació (RDA 1.7 i 1.8).

Ex.: 264 #1... , \$cnovembre 2015

Si se sap que la data tal com figura en el recurs és fictícia o incorrecta, feu una nota donant la data real.

- **Concreció 1.8.1 - 1.8.2:** les xifres romanes de les dates de publicació s'han de convertir a xifres aràbigues. Excepte en el cas de recursos d'impresos antics.

Ex.: 264 #1... , \$cMDC [1600]

- **Concreció 2.8.6.3:** s'aplica l'addició opcional: Afegiu les dates del calendari gregorià o julià tot i que no apareguin a la font

Ex.: 264 #1 ... , \$canno 18 [1939]

- **Concreció 2.8.6.4:** no s'aplica l'addició opcional, però sí l'alternativa: Enregistreu la data en xifres, entre claudàtors, en comptes d'un cronograma.

99

Data de publicació

La data de publicació és l'últim element bàsic de la menció de publicació.

Per la **Concreció 1.8.1**, les xifres romanes de les dates de publicació s'han de convertir a xifres aràbigues, excepte en el cas dels recursos impresos antics.

Concreció 2.8.6.3: s'aplica l'addició opcional: Si la data, tal com figura en el recurs, no es correspon amb el calendari gregorià o amb el julià, afegiu la data o les dates corresponents del calendari gregorià o julià.

Concreció 2.8.6.4: no s'aplica l'addició opcional, però sí l'alternativa. Enregistreu la data en xifres, entre claudàtors, en comptes d'un cronograma.

Data de publicació
Monografies en diverses parts, publicacions en sèrie i
recursos integrants (RDA 2.8.6.5)

- Si el primer número, part, etc. està disponible: **1988-**
- Si la publicació ha cessat o s'ha completat i el primer i darrer número, part, etc. està disponible : **1968-1973**
- Si la publicació ha cessat o s'ha completat i el darrer número, part, etc. està disponible, però no el primer: **-1977**
- Si la data és la mateixa a tots els números, parts, etc: **1997**
- En el cas de recursos integrants, proporcioneu la data de la darrera actualització, si es considera important :
1995–1998 [actualització 1999]

Menció de publicació-Data de publicació Monografies en diverses parts, publicacions en sèrie i recursos integrants

- Si no es disposa del primer i/o el darrer número, part, etc., proporcioneu una data o dates aproximades:
 - **[1998]-** (*Número més antic disponible: v. 1, no. 3, July 1998*)
 - **1997-[2000]** (*Darrera part no disponible, però es coneix la informació sobre la data final*)
 - **[1988-1991]** (*Primer i darrer número no disponibles, però es coneix la informació sobre les dates inicials i finals*)
- Si no es pot donar una data o unes dates aproximades, no enregistreu una data de publicació.

101

Data de publicació -Monografies en diverses parts, publicacions en sèrie i recursos integrants

Si no es disposa del primer i/o el darrer número, part, etc., proporcioneu una data o dates aproximades.

Si no es pot donar una data o unes dates aproximades, no enregistreu una data de publicació.

Menció de publicació-Data de publicació no identificada (recurs en una part sola)

- **RDA 2.8.6.6** Si la data de publicació d'un recurs en una part sola no està identificada, proporcioneu la data o la data aproximada de publicació.
- Apliqueu les instruccions d'RDA 1.9.2 sobre dates proporcionades pel catalogador.
- Si no es pot determinar de manera raonable, enregistreu "[data de publicació no identificada]"
- **Concreció 2.8.6.6** Seguiu les indicacions de la concreció per donar una data de publicació probable abans de "[data de publicació no identificada]"

102

Data de publicació no identificada

Si la data de publicació no està identificada en un recurs en una sola part, enregistreu la data de publicació o la data aproximada. Apliqueu les instruccions d'RDA 1.9.2 sobre dates proporcionades pel catalogador .

Si no es pot determinar de manera raonable, enregistreu "[data de publicació no identificada]".

**Menció de publicació-Data de publicació no
identificada (recurs en una part sola)
RDA 1.9.2 Dates proporcionades**

- 1.9.2.1 Any real conegut :
 - 264 ... \$c[2003]
- 1.9.2.2 Un any o l'altre de dos anys consecutius
 - 264 ... \$c[1971 o 1972]
- 1.9.2.3 Any probable
 - 264 ... \$c[1969?]
- 1.9.2.4 Rang probable d'anys
 - 264 ... \$c[entre 1846 i 1853?]
- 1.9.2.5 Data més antiga possible i/o data més recent possible coneguda
 - 264 ... \$c[no abans de 21 d'agost de 1492]
 - 264 ... \$c[no després de 21 d'agost de 1492]
 - 264 ... \$c[entre el 12 d'agost de 1899 i el 2 de març de 1900]

103

Dates proporcionades

Apliqueu les instruccions d'1.9.2 en enregistrar una data proporcionada per a qualsevol dels elements següents:

- a) data de producció
- b) data de publicació
- c) data de distribució
- d) data de fabricació

Exemples

Verso de portada:	©2015
Prefaci signat:	2015
Data de publicació:	No
Transcripció:	264 #1 \$a ... \$b ... \$c[2015]
008/06:	s
008/07-10:	2015
008/11-14:	####

Verso de portada :	DL 2015
Data de publicació :	No
Data de copyrighth:	No
Transcripció:	264 #1 \$a ... \$b ... \$c[2015]
008/06:	s
008/07-10:	2015
008/11-14:	####

104

Exemples

Concreció 2.8.6.6. és important la pràctica en aquestes situacions.

1r exemple: l'ítem no té data de publicació i només té data de copyright, es proporciona entre claudàtors una data de publicació que correspon a la data de copyright; quan sembli raonable assumir que aquesta data és probablement la data de publicació.

2n exemple: l'ítem no té data de publicació i només té data de DL; es proporciona entre claudàtors una data de publicació que correspon a la data del DL, quan sembli raonable assumir que aquesta data és probablement la data de publicació.

Exemples

```
Verso de portada : ©2015/DL 2016
Prefaci signat : 2015
Data de publicació: No
Transcripció : 264 #1 $a ... $b ... $c[2015]
    opcional: 264 #4 $c ©2015
008/06: t
008/07-10: 2015
008/11-14: 2015
```

```
Verso de portada : ©1979//impressió 1980
Prefaci signat : 1979
Data de publicació: No
Transcripció : 264 #1 $a ... $b ... $c[1979]
    opcional : 264 #3 $a ... $b ... $c1980
008/06: s
008/07-10: 1979
008/11-14: #####
```

105

Exemples

1r exemple: l'ítem que no té data de publicació, té data de copyright i DL, però els anys difereixen; enregistreu, entre claudàtors, la data de publicació que correspongui a la data de copyright, si sembla raonable assumir aquesta data, com a data probable de publicació.

2n exemple: l'ítem que no té data de publicació, té una data de copyright i una data de fabricació, però els anys difereixen, enregistreu; entre claudàtors, la data de publicació que correspongui a la data de copyright, si sembla raonable assumir aquesta data, com a data probable de publicació. També es pot enregistrar la data d'impressió com a part de la menció de fabricació, si es considera útil.

Exemples

```
Verso de portada:   Distribuït 2015
Bibliografia:      Inclou citacions del 2014
Data de publicació: No
Transcripció:      264 #1 $a ... $b ... $c[2015]
                   opcional: 264 #2 $a ... $b ... $c2015
008/06:            s
008/07-10:         2015
008/11-14:         #####
```

```
Verso de portada : Distribuït a Espanya el 1999
Prefaci signat:    Mèxic, gener de 1993
Data de publicació: No
Transcripció :    264 #1 $a ... $b ... $c[entre 1993 i 1999]
                   opcional: 264 #2 $a ... $b ... $c1999
008/06:            q
008/07-10:         1993
008/11-14:         1999
```

106

Exemples

1r exemple: l'ítem que no té data de publicació, només té una data de distribució; enregistreu, entre claudàtors, la data de distribució com a data de publicació, si sembla raonable assumir aquesta data, com a data probable de publicació. També es pot enregistrar la data de distribució com a part de la menció de distribució si es considera útil.

2n exemple: si no sembla raonable assumir la data de distribució com a data de publicació, enregistreu, entre claudàtors, una data de publicació basada en la informació disponible. També es pot enregistrar la data de distribució com a part de la menció de distribució si es considera útil.

Importància d'enregistrar un lloc i una data de publicació probable

- La política de la **Concreció 2.8.6.6** és la de proporcionar un lloc i una data de publicació probable si aquesta informació no figura en el recurs. Utilitzeu la informació relativa a la distribució o la fabricació com a ajut per enregistrar el lloc i la data de publicació.
- Els elements de distribució i fabricació són opcionals, recomanables si no es disposa del nom de l'editor.

107

Importància d'enregistrar un lloc i una data de publicació probable

La política de la **Concreció 2.8.6.6** és la de proporcionar un lloc i una data de publicació probable si aquesta informació no figura en el recurs. Utilitzeu la informació relativa a la distribució o la fabricació com a ajut per enregistrar el lloc i la data de publicació.

Els elements de distribució i fabricació són opcionals, recomanables si no es disposa del nom de l'editor.

Menció de distribució (RDA 2.9)

- **ELEMENT BÀSIC PER A LA BC** (no per al CCUC)
- *Concreció 2.9:* en el cas que el recurs sigui publicat i pertanyi a la *Bibliografia nacional de Catalunya*.
- En general no s'ometen els nivells en una jerarquia corporativa.
- MARC 264, segon indicador 2

Menció de fabricació (RDA 2.10)

- **ELEMENT BÀSIC PER A LA BC** (no per al CCUC)
- **Concreció 2.10:** en recursos publicats quan el(s) lloc(s) de publicació i/o de distribució no és (són) de Catalunya i el d'impressió o fabricació sí que ho és.
- En general, no s'ometen els nivells en la jerarquia corporativa.
- MARC 264, segon indicador 3

Data de copyright (RDA 2.11)

- És un element opcional. Recomanable quan cal aclarir la data probable de publicació:

264 #1 \$a ... \$b ... \$c[2015]

264 #4 \$c©2015

Comentari: La data aproximada de publicació està basada en la data de copyright, però l'any de DL és 2016.

- No es dóna en el cas de monografies en diverses parts, en les publicacions en sèrie ni en recursos integrants.
- La data va precedida del símbol © o P
- Camp MARC 264, segon indicador 4 ; \$c és l'únic subcamp.

110

Data de copyright

L'últim element que tractarem i que es troba codificat en el camp MARC 264 és la data de copyright.

És un element opcional recomanable en el cas d'una monografia en una sola part quan la data de publicació difereix de la data de copyright. No cal registrar les dates de copyright per a les monografies en diverses parts, per a les publicacions en sèrie, ni per als recursos integrants.

- La data ha d'anar precedida del símbol © o del símbol de fonograma P
- Camp MARC 264, segon indicador 4; \$c és l'únic subcamp.

[La data de copyright s'ha d'entendre referida a la data de copyright de la publicació que es cataloga (la de l'editor i no la de l'autor; quan és una traducció, la de la traducció i no la de l'obra original, etc.). Si el recurs té diverses dates de copyright corresponents a diversos aspectes (ex., text, so, gràfic), enregistreu només l'última data de copyright.]

Menció de col·lecció (RDA 2.12)

- **ELEMENTS BÀSICS:** Títol propi de la col·lecció, numeració dins de la col·lecció, títol propi de la subcol·lecció i numeració dins de la subcol·lecció
- **Concreció 2.12:** mostra situacions en les quals una menció de col·lecció s'ha de donar en un registre bibliogràfic.
- Fonts: la portada de la col·lecció, una altra font dins del recurs mateix , altres fonts d'informació especificades a **2.2.4**
- **Concreció 2.12.1.2** indica "Per a la col·lecció principal i la subcol·lecció, s'utilitza una font que tingui tots dos títols."
- Camp MARC 490 indicador 0 (sense 8XX) \$a \$v
- Camp MARC 490 indicador 1 (amb 8XX) \$a \$v

111

Menció de col·lecció

De la menció de col·lecció, els elements bàsics són el títol propi de la col·lecció, la numeració dins de la col·lecció, el títol propi de la subcol·lecció i la numeració dins de la subcol·lecció. Els altres subelements de les mencions de col·lecció són opcionals.

Transcriviu els subelements d'una menció de col·lecció tal com figuren a la font d'informació (seguiu **1.7**).

Fonts: Escolliu la font d'informació per a la menció de col·lecció, d'acord a les instruccions per a cada subelement específic, en 2.12. Cal consultar la **Concreció 2.12** que mostra diverses situacions en les quals una menció de col·lecció es dona en un registre bibliogràfic. La **Concreció 2.12.1.2** ens indica que "Per a la col·lecció principal i la subcol·lecció, s'utilitza una font que porti els dos títols."

Frase o col·lecció (**Concreció 2.12**)

- **Menció del nom d'una entitat de la qual emana la publicació,**
 - no numerada: S'ha de desestimar com a col·lecció. Es dóna la frase en nota, si no apareix en la resta del registre bibliogràfic.
 - numerada: Si la frase numerada és essencialment una menció del nom, inicials/acrònims, o part del nom d'una entitat de la qual emana i l'entitat no és un editor comercial, s'ha de considerar col·lecció.

Font: Publicación del Archivo de Etnografía y Folklore de Cataluña

264 #1 \$aBarcelona :\$bArchivo de Etnografía y Folklore de Cataluña, Instituto Balmes de Sociología,\$c1948

Comentari: es desestima la frase com a col·lecció; no es dóna cap nota.

Font: Centre d'Estudis i Investigacions Comarcals Alfons el Vell 1

490 1# \$aCentre d'Estudis i Investigacions Comarcals Alfons el Vell ; \$v1

112

Frase o col·lecció

La **Concreció 2.12** dóna diverses situacions que cal avaluar si la menció es tracta d'una veritable col·lecció o s'ha de considerar una frase i com a tal no s'ha d'enregistrar com a col·lecció.

Frase o col·lecció (*Concreció 2.12*)

- **Menció d'un editor comercial numerada o no numerada** Si la frase és essencialment una menció d'un editor comercial o inclou el nom d'un segell, filial, divisió, etc. d'una firma editorial, s'ha de desestimar com a col·lecció. Es dona la frase en nota, si no apareix en la resta del registre bibliogràfic.
- **Combinació de lletres o lletres i números:** No s'ha de tractar com una col·lecció un número que no pot ser associat amb un títol de col·lecció.
- **Lemes, eslògans, etc.:** s'han de desestimar com a col·lecció. Es donen en nota si apareixen a la font preferida d'informació.

113

Frase o col·lecció (cont.)

Frase o col·lecció (Concreció 2.12)

- **Paraula en singular sobre el gènere, no numerada** (ex.: "Novel·la", "Misteri", "Assaig", "Multimèdia", etc.), apareix només en la coberta o en el contenidor, s'ha de desestimar com a col·lecció.
- **Frase que indica un tema ampli o una categoria, no numerada** (ex.: "Informàtica", "Història contemporània", "Programari educatiu", etc.) apareix només a la pàgina 4 de la coberta, a les solapes o al contenidor, s'ha de desestimar com a col·lecció.
- **Llista de títols de l'editor:** no s'han de considerar títols de col·lecció excepte:
 - La mateixa frase apareix en una altre lloc del recurs com a títol de la col·lecció,
 - la frase inclou una paraula com "Sèrie", "Biblioteca", "Col·lecció" etc.,
 - hi ha indicis que són col·leccions i els títols es presenten numerats seqüencialment.

114

Frase o col·lecció (Cont.)

Enregistrament de la menció de col·lecció (RDA 2.12.1.4)

- Transcriviu la menció de col·lecció, tal com figura a la font d'informació (d'acord amb RDA 1.7)
- Enregistreu cada menció de col·lecció de forma separada, quan el recurs pertanyi a més d'una col·lecció i/o subcol·lecció (RDA 2.12.1.5)

Ex. :

```
490 1# $aBiblioteca de Alberto Vázquez-Figueroa ;$v ...
```

```
490 1# $aLos Jet de Plaza & Janés ;$v ...
```

Comentari: el recurs pertany a dues col·leccions

115

Enregistrament de la menció de col·lecció

Transcriviu els subelements d'una menció de col·lecció tal com figuren a la font d'informació. Apliqueu les instruccions generals sobre transcripció donades a RDA 1.7.

Recursos en més d'una col·lecció: Si el recurs pertany a més d'una col·lecció i/o a més d'una subcol·lecció, enregistreu cada menció de col·lecció de forma separada.

El camp 490 no serveix com a entrada secundària de col·lecció. Quan s'utilitza el camp 490 i es vol una entrada secundària de col·lecció, s'anoten en el registre bibliogràfic la menció de col·lecció (camp 490 primer indicador 1) i la corresponent entrada secundària de col·lecció (camps 800-830).

Enregistrament dels canvis en les mencions de col·lecció (RDA 2.12.1.6.1-2.12.1.6.2)

- Monografies en diverses parts i publicacions en sèrie
 - Si una menció de col·lecció s'afegeix, se suprimeix o es canvia en un número o una part posterior, i aquest canvi no pot ser establert clarament en la menció de col·lecció, feu una nota si es considera que el canvi és important.
- Recursos integrants
 - Si una menció de col·lecció és agregada, s'afegeix, se suprimeix o es canvia en una iteració posterior, canvieu la menció de col·lecció per reflectir la iteració actual. Feu una nota si es considera que el canvi és important.

116

Enregistrament dels canvis en les mencions de col·lecció

Enregistreu un canvi en la menció de col·lecció com s'indica a continuació:

Monografies en diverses parts i publicacions en sèrie: Si una menció de col·lecció s'afegeix, se suprimeix o es canvia en un número o una part posterior, i aquest canvi no pot ser establert clarament en la menció de col·lecció, feu una nota si es considera que el canvi és important.

Recursos integrants: Si una menció de col·lecció és agregada, s'afegeix, se suprimeix o es canvia en una iteració posterior, canvieu la menció de col·lecció per reflectir la iteració actual. Feu una nota si es considera que el canvi és important.

Títol propi de la col·lecció i de la subcol·lecció (RDA 2.12.2 i RDA 2.12.10)

- **ELEMENTS BÀSICS**
- Fonts (per ordre de preferència):
 - a) la portada de la col·lecció
 - b) una altra font dins del recurs mateix (vegeu 2.2.2)
 - c) una de les altres fonts d'informació especificades a RDA 2.2.4.
- Les instruccions bàsiques sobre transcripció dels títols d'RDA 2.3.1 s'apliquen també a aquests títols.
- MARC 490 \$a

117

Títol propi de la col·lecció i de la subcol·lecció

El que hem comentat sobre la transcripció i ús de majúscules en els títols propis dels recursos, també s'aplica als títols propis de col·leccions i subcol·leccions.

Enregistrament del títol propi de la col·lecció

- Enregistreu el títol propi d'una col·lecció, tal com figura a la font d'informació. Si el títol propi de la col·lecció inclou la numeració com a part integrant del títol, transcriviu la numeració com a part del títol.

Ex. : 490 0# \$aCuaderno número G del instituto

- **Concreció 2.12.2.3:** en el cas que alguns dels números o parts d'una col·lecció o d'una monografia en diverses parts, o l'iteració d'un recurs integrant, es trobi en col·leccions diferents, enregistreu cada menció de col·lecció en un camp MARC 490 en comptes de fer-ho en una nota.

Ex. :

300 ## \$a5 volums ;\$c14 cm

490 1# \$3volums 1, 3-5:\$a Music bibliographies ;\$v
12, 15, 21-22

490 1# \$3volum 2:\$aBaroque musical studies ;\$v2

Comentari: els volums d'una monografia en diverses parts es troben en diferents col·leccions.

118

Enregistrament del títol propi de la col·lecció

Si el recurs és part d'una col·lecció, enregistreu el títol propi de la col·lecció aplicant les instruccions bàsiques sobre títol donades en 2.3.1. Si el títol propi de la col·lecció inclou la numeració com a part integrant del títol, transcriviu la numeració com a part del títol propi de la col·lecció

Concreció 2.12.2.3: Si alguns números o parts d'una col·lecció o d'una monografia en diverses parts o d'algunes iteracions d'un recurs integrat es troben en diferents col·leccions, en general enregistreu cada menció de col·lecció en un camp MARC 490 en lloc de donar una nota. Cal indicar al camp 490 les parts, números o iteracions de cada col·lecció.

Títol de la col·lecció en més d'una llengua o escriptura (RDA 2.12.2.4)

- Trieu el títol propi de les col·leccions en la llengua o escriptura del contingut del recurs

Ex. : 490 1# Mercury series

Comentari: El títol de la col·lecció també figura com: Collection Mercure. El recurs és en anglès

119

Títol de la col·lecció en més d'una llengua o escriptura

RDA 2.12.2.4 Si la font d'informació per al títol propi de la col·lecció té el títol en més d'una llengua o escriptura, trieu el títol propi de la col·lecció aplicant les instruccions d'RDA 2.3.2.4.

Títol de la col·lecció en més d'una forma (RDA 2.12.2.5)

- Trieu el títol propi de la col·lecció en funció de la seqüència, la disposició o la tipografia dels títols a la font d'informació; si no, es tria el títol de la col·lecció més complet.

```
490 1# $aCollection "À pleine vie"
```

Comentari: El títol de la col·lecció també figura com: À pleine vie

120

Títol de la col·lecció en més d'una forma

RDA 2.12.2.5 Si la font d'informació per al títol propi de la col·lecció, hi ha el títol de la col·lecció en més d'una forma, i tots estan en la mateixa llengua i escriptura, trieu el títol propi de la col·lecció aplicant les instruccions d'RDA 2.3.2.5: trieu el títol propi en funció de la seqüència, la disposició o la tipografia dels títols a la font d'informació. Si la seqüència, la disposició i la tipografia no proporcionen la base per a una tria clara, trieu el títol més complet.

[No es poden desestimar paraules com "col·lecció", "sèrie", etc. com fins ara]

Complement del títol de la col·lecció (RDA 2.12.4)
Menció de responsabilitat de la col·lecció (RDA 2.12.6)

- Enregistreu el complement del títol de la col·lecció o les mencions de responsabilitat associades amb el títol de la col·lecció, només si es consideren necessaris per a la identificació de la col·lecció.

*Ex. : 490 1# \$aPublicacions / Reial Acadèmia de
Doctors*

*Comentari: la menció de responsabilitat es
considera necessària per a la identificació de la
col·lecció*

121

Complement del títol de la col·lecció - Menció de responsabilitat de la col·lecció

RDA 2.12.4- RDA 2.12.6 Enregistreu el complement del títol de la col·lecció o les mencions de responsabilitat associades amb el títol de la col·lecció només si es considera necessari per a la identificació de la col·lecció. En registrar el complement del títol d'una col·lecció, apliqueu les instruccions sobre l'enregistrament del complement del títol d'RDA 2.3.4.3.

D'acord amb MARC, les mencions de responsabilitat, complement de títol, etc., no estan codificades en subcamps separats.

Numeració dins de la col·lecció i de la subcol·lecció (RDA 2.12.9 i 2.12.17)

- **ELEMENTS BÀSICS**
- Fonts (per ordre de preferència):
 - a) la portada de la col·lecció
 - b) una altra font dins del recurs mateix (vegeu 2.2.2)
 - c) una de les altres fonts d'informació especificades a 2.2.4.
- MARC 490 \$v

122

Les instruccions són, en general, les mateixes que per a la numeració de les publicacions en sèrie.

Numeració dins de la col·lecció i de la subcol·lecció (RDA 2.12.9 i 2.12.17)

- Enregistreu la numeració del recurs dins de la col·lecció tal com figura a la font d'informació
Ex.: 490 ... \$vvolum 32
Ex.: 490 ... \$vno. 8
Ex.: 490 ... \$vdisc 3-4
Ex.: 490 ... \$vv. 131, 145, 152
- Apliqueu les directrius generals d'RDA 1.7 i les directrius generals sobre números RDA 1.8
Ex.: 490 ... \$vBand 88 (*Font: LXXXVIII*)
- Si la numeració que figura a la font d'informació, se sap que és incorrecta, transcriviu-la tal com apareix. Feu una nota amb la numeració correcta.
Ex.: 500 ## \$aLa numeració hauria de ser:...

123

Numeració dins de la col·lecció i de la subcol·lecció (RDA 2.12.9 i 2.12.17)

- Apliqueu la **Concreció 1.4** en el cas de caràcters super/subindexats: s'enregistra el caràcter en la línia normal d'escriptura (ex.: no, 2ème).
- Enregistreu la numeració del recurs dins de la col·lecció tal com figura a la font d'informació. Apliqueu les directrius generals sobre transcripció d'RDA 1.7 i les directrius generals sobre números expressats com a xifres o com a paraules donades a RDA 1.8.
- Es substitueix la barra inclinada per un guió quan sigui necessari per a una major claredat. No s'han d'utilitzar majúscules per a un terme que és part de la numeració, llevat que les instruccions de l'apèndix A apropiades a la llengua del terme (per al català, consulteu Concreció Apèndix A) requereixi l'ús de majúscules (ex., substantius en majúscules en alemany). Tanmateix, s'utilitzen majúscules per altres paraules o caràcters alfabètics usats com a part del sistema de numeració del recurs.
- Si la numeració consisteix en un any i en un número que és una divisió de l'any, enregistreu l'any abans del número.
- Quan la numeració està gramaticalment integrada amb el títol de la col·lecció, apliqueu les instruccions d'RDA 2.12.2.3.
- Si la numeració que figura a la font d'informació se sap que és incorrecta, transcriviu-la tal com apareix. Feu una nota amb la numeració correcta.

Numeració dins de la col·lecció i de la subcol·lecció

- Quan la subcol·lecció està separada de la col·lecció principal per la numeració de la col·lecció per un \$v, es codifica la subcol·lecció amb un subcamp \$a repetible.

Ex. :

```
490 1# $aBiblioteca de arte hispánico ;$v8.$aArtes  
aplicadas ;$v1
```

Ex. :

```
490 1# $aBiblioteca de psiquiatría, psicopatología  
y psicósomática._Serie mayor ;$vv. 21
```

Forma de publicació (RDA 2.13)

- **ELEMENT BÀSIC PER A LA BC I EL CCUC**
- Abast = "és una categorització que reflecteix si un recurs es publica en una o més parts, la manera en què s'actualitza i la terminació prevista".
- **Concreció 2.13.1.3:** MARC – capçalera/07 Nivell Bibliogràfic.
 - " m " per a "unitat sola" i per a "monografia en diverses parts"
 - " s " per a "publicació en sèrie"
 - " i " per a "recursos integrants"

125

Forma de publicació

RDA 2.13 Forma de publicació ELEMENT BÀSIC PER A LA BC I EL CCUC

Abast = és una categorització que reflecteix si un recurs es publica en una o més parts, la manera en què s'actualitza i la terminació prevista.

Fonts: Useu l'evidència presentada pel recurs mateix (o en qualsevol material d'acompanyament o contenidor) com a base per determinar la forma de publicació del recurs. Obtingueu les evidències addicionals de qualsevol altra font.

RDA 2.13.1.3 indica usar un o més dels termes que apareixen en la taula 2.1. A la BC i al CCUC aquests termes "es tradueixen" a codis seleccionats de Millennium, segons s'indica en la **Concreció 2.13.1.3:** capçalera/07 Nivell Bibliogràfic

- " m " per a "unitat sola" i també per a "monografia en diverses parts"
- " s " per a "publicació en sèrie"
- " i " per a "recursos integrants"

Periodicitat (RDA 2.14)

- **ELEMENT BÀSIC PER A LA BC I EL CCUC**
 - Abast = "La periodicitat consisteix en els intervals en els quals es publiquen els números o les parts d'una publicació en sèrie o les actualitzacions d'un recurs integrant"
 - Enregistreu la periodicitat usant un terme apropiat de la llista donada a RDA 2.14.1.3
 - Feu una nota (RDA 2.17.12.3)
 - Si el terme apropiat no es troba a la llista o si la periodicitat és irregular
 - Si hi ha una periodicitat anterior
 - Si hi ha un canvi en la periodicitat
- Ex.:** 310 ## \$aMensual (excepte agost)
- MARC 310/321 per a una periodicitat actual / anterior

126

Periodicitat

RDA 2.14 La periodicitat consisteix en els intervals en els quals es publiquen els números o les parts d'una publicació en sèrie o les actualitzacions d'un recurs integrant.

Enregistreu la periodicitat usant un terme apropiat de la llista donada a RDA 2.14.1.3. Si cap dels termes de la llista anterior no és apropiat o prou específic, feu una nota donant les particularitats de la periodicitat (vegeu **2.17.12.3**).

També feu una nota sobre un canvi en la periodicitat (vegeu **2.17.12.4**).

Identificador de la manifestació (RDA 2.15)

- **ELEMENT BÀSIC**
- Abast = "És una cadena de caràcters associada amb una manifestació que serveix per diferenciar aquesta manifestació d'altres manifestacions."
- Font: Obtingueu els identificadors de qualsevol font.
- Si hi ha més d'un identificador de la manifestació, es prefereix un identificador internacionalment.
- MARC diversos camps 0XX \$a \$z \$q

127

Identificador de la manifestació

RDA 2.15 ELEMENT BÀSIC; si hi ha més d'un identificador de la manifestació, es prefereix un identificador internacionalment reconegut.

Identificador de la manifestació

- ISBN (020)
- ISSN (022)
- ISMN (024/1r indicador 2)
- EAN (024/1r indicador 3)
- Empremta (026)
- Número de publicació (sonors) (028/1r indicador 0)
- Número de matriu (sonors) (028/1r indicador 1)
- Número de planxa (028/1r indicador 2)
- Número d'enregistrament de vídeo (028/1r indicador 4)
- DL (017) = **ELEMENT BÀSIC PER A LA BC I EL CCUC**
- *CCUC cobertes-OPAC : 011i 023 (camps locals)*

128

Identificador de la manifestació

Els números més freqüents són llistats en aquesta diapositiva. La pràctica no canvia, tanmateix el número de DL és un element bàsic per a la BC i el CCUC .

RDA 2.15.1.4 Si l'identificador de la manifestació té un format de visualització prescrit, enregistreu-lo d'acord amb els formats de visualització prescrits. Tanmateix en MARC els guionets o espais d'alguns identificadors (per ex., ISBN, ISMN) no s'inclouen.

Dipòsit legal (MARC 017)

➤ **Concreció 2.15.** S'enregistra el número de DL sempre que figuri en el recurs i es conegui l'agència que assigna el número (\$b)

- Catalunya (B, Gi, L, T): \$bBiblioteca de Catalunya

Ex. :

017 ## \$aDL B 430-2016\$bBiblioteca de Catalunya

- Estat espanyol: \$bOficina DL [demarcació corresponent a la lletra que precedeix el número]

Ex. :

017 ## \$aDL M 430-2016\$bOficina DL Madrid

Afegiu els qualificadors apropiats si s'enregistra més d'un número: (conjunt), (volum 1), etc.

129

Dipòsit legal

Concreció 2.15. ELEMENT BÀSIC PER A LA BC I EL CCUC S'enregistra el número de DL sempre que figuri en el recurs i es conegui l'agència que assigna el número. Per a Catalunya (B, Gi, L, T) el subcamp \$b s'informarà: \$bBiblioteca de Catalunya; per a la resta de l'Estat espanyol \$bOficina DL [demarcació corresponent a la lletra que precedeix el número].

Afegiu els qualificadors apropiats si s'enregistra més d'un número: (conjunt), (volum 1), etc.

Enregistrament dels identificadors de les manifestacions (RDA2.15.1.5 i 2.15.1.7)

- **Concreció 2.15.1.5** Si el recurs té més d'un identificador del mateix tipus, s'enregistra en primer lloc l'específic del recurs que està catalogant. Afegiu un qualificador en català entre parèntesis per a distingir-los: (rústica), (cartoné), (tela), etc.
- En el cas de publicacions en fulls solts que s'actualitzen, afegiu el qualificador: (fulls solts)
- **Concreció 2.15.1.5 Addició opcional.** *En general s'aplica.* Enregistreu els identificadors del conjunt i de les parts individuals.

Ex. :

020 ## \$a0379005506\$q(conjunt)

020 ## \$a0379005514\$q(volum 1)

Comentari: No es poden utilitzar abreviatures excepte si figuren a la font.

130

Enregistrament dels identificadors de les manifestacions

RDA 2.15.1.7 Si el recurs té més d'un identificador del mateix tipus, enregistreu un qualificador breu després de l'identificador. Afegiu un qualificador en català entre parèntesis per a distingir-los.

Concreció 2.15.1.5 Addició opcional. *En general s'aplica.* Enregistreu els identificadors del conjunt i de les parts individuals.

Identificadors incorrectes (RDA 2.15.1.6)

- **Concreció 2.15.1.6.** Si se sap que un identificador és incorrecte, enregistreu-lo en un subcamp \$z

Ex. : falta un dígit però es coneix l'ISBN correcte

020 ## \$a9783894328634\$z978894328634

Ex. : No es coneix el correcte

020 ## \$z978894328634

- Els ISBNs que representin una manifestació diferent del recurs que s'està catalogat i que requereixin un registre propi enregistreu-los en un subcamp \$z

Act. abril 2017 131

Identificadors incorrectes

RDA 2.15.1.6 Si se sap que un identificador és incorrecte en el recurs, enregistreu el número tal com figura i indiqueu que és incorrecte, enregistrant-lo en un subcamp \$z. Enregistreu els ISBNs al camp 020 \$z sempre que representin una manifestació diferent del recurs que s'està catalogant i que requereixin un registre a part (ex., versió impresa i versió electrònica).

Més d'un identificador de la manifestació Qualificador (RDA 2.15.1.7)

- **Concreció 2.15.1.7** . Si es necessiten múltiples qualificadors, doneu-los separats per " ; ". Si no es presenten de forma lògica, es recomana l'ordre següent: lloc/editor ; conjunt/volum ; enquadernació.

Ex. :

```
020 ## ... $q(Editorial A ;$qcartoné)
020 ## ... $q(Editorial A ;$qrústica)
020 ## ... $q(Editorial B ;$qcartoné)
020 ## ... $q(Editorial B ;$qrústica)
```

132

Més d'un identificador de la manifestació Qualificador

Concreció 2.15.1.7 . Si es necessiten múltiples qualificadors, doneu-los separats per " ; ". Si no es presenten de forma lògica al recurs, es recomana l'ordre següent: lloc/editor ; conjunt/volum ; enquadernació.

Nota sobre el títol (RDA 2.17.2)

- **ELEMENT BÀSIC PER A LA BC I EL CCUC**
- Abast = és una nota que proporciona la informació sobre:
 - la font de la qual s'ha obtingut el títol
 - la data en què es va consultar el títol
 - les variacions en els títols
 - les incorreccions, les supressions, etc.
 - qualsevol altra informació relativa al títol.
- MARC 500

133

Nota sobre el títol

RDA 2.17.2 la font de la qual s'ha obtingut el títol, és un ELEMENT BÀSIC per a la BC i el CCUC, sempre que sigui aplicable. En el cas de les publicacions en sèrie, es dóna sempre. Una nota sobre el títol, és una nota que dóna informació sobre la font de la qual ha estat pres el títol, la data en què el títol va ser examinat, les variants del títol, les inexactituds, les supressions, o una altra informació relacionada amb el títol.

Nota sobre el títol Apliació

- Monografies: Feu aquesta nota quan el títol no s'ha obtingut de la portada. Sempre s'aplica als **recursos gràfics antics** (camp 500).

Ex.: 500 ## \$aTítol obtingut del contenidor

Ex.: 500 ## \$aTítol proporcionat pel catalogador

- Publicacions en sèrie: sempre, combinada amb una nota 588 "Descripció basada en"

Ex.: 588 ## \$aDescripció basada en: ...; títol obtingut de la coberta

(No utilitzeu la forma de la traducció catalana D'RDA "Identificació del recurs basada en:")

134

Nota sobre el títol- Apliació

Concreció 2.17.2

Nota de reimpressions (RDA 2.1)

- **ELEMENT BÀSIC PER A LA BC I EL CCUC** per a les reimpressions que no impliquen la creació d'un nou registre.
- **Concreció 2.1:** Per a les reimpressions s'afegeix un camp 500, en el registre bibliogràfic de l'edició ja catalogada, amb la data de publicació de la reimpressió precedida de la llegenda "Reimpressions:"

Ex. :

500 ##\$aReimpressions: 1990, 1991

Comentari: l'edició és de 1987

Nota sobre el número, la part o la iteració que és la base de la identificació del recurs (2.17.13)

- **ELEMENT BÀSIC PER A LA BC I EL CCUC**
- Es dóna sempre en un registre d'una **publicació en sèrie**, tot i que estigui basada en el primer/últim número o part.
- Monografies en diverses parts: si no està basada en el primer número o part (**Concreció 2.17.13.3**).
- Recursos integrants: última iteració consultada.
- Qualsevol recurs en línia: data de consulta.
- MARC camp 588

136

Nota sobre el número, la part o la iteració que és la base de la identificació del recurs (RDA 2.17.13)

ELEMENT BÀSIC PER A LA BC I EL CCUC per identificar quin número o part d'una monografia en diverses parts o d'una publicació en sèrie ha estat utilitzada com a base per a la identificació. També s'usa per registrar informació sobre els recursos integrants i de qualsevol recurs en línia.

Exemples

Monografia en diverses parts:

588 ## \$aDescripció basada en: part 2, publicada el 1998

Publicació en sèrie:

588 ## \$aDescripció basada en: volum 1, número 1 (2012); títol obtingut de la coberta

Recurs en línia:

588 ## \$aDescripció basada en la versió consultada: 26 d'octubre de 2000

137

Exemples

1r exemple: una monografia en diverses parts, la descripció no es basa en el primer número o part publicada. La nota és necessària per identificar el número o part usat com a base de la descripció.

2n exemple: en una publicació en sèrie es dóna sempre, fins i tot quan no es disposa del primer exemplar.

Feu una nota identificant l'última emissió d'un recurs integrant que ha estat consultada per preparar la descripció. Per als recursos en línia, feu una nota identificant la data en la qual el recurs va ser consultat per a la descripció.

Altres notes aplicales

- 2.16 Citació preferida **524**
- 2.17.3 Nota sobre la menció de responsabilitat **500, 508, 511**
- 2.17.5 Nota sobre la numeració de les publicacions en sèrie **362**
- 2.17.6 Nota sobre la menció de producció **500, 550**
- 2.17.7 Nota sobre la menció de publicació **500**
- 2.17.8 Nota sobre la menció de distribució **500**
- 2.17.9 Nota sobre la menció de fabricació **500**
- 2.17.10 Nota sobre la data de copyright **500 542**
- 2.17.11 Nota sobre la menció de col·lecció **500**
- 2.17.12 Nota sobre la periodicitat **310, 321**
- 2.18 Història de la custòdia de l'ítem **561**
- 2.19 Font immediata d'adquisició de l'ítem **541**

138

Altres notes aplicales

En aquesta diapositiva es llisten altes notes aplicables a les manifestacions o ítems segons el tipus de material i la seva correspondència amb el camp MARC.

- *Preguntes?*

Fi del mòdul 1